

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

december 2013 | jaargang 17 | #10

**Culturele centra
naar woelige tijden?**

**Te gast op
een zorgboerderij**

British Council

Engels op zijn Brits

+ AGENDA

Actrice Suzanne Grotenhuis

**Zwarte Woud
Forever**

Sorteercentrum Spullenhulp

**Kleding inzamelen
voor de armen**

i

Ben Impanis (66) uit Relegem werd vorige maand door Lucien Decraen aangeduid om **deketting** voort te zetten. Impanis is gepassioneerd door de wielersport.

Paar keer rond de wereld

Sinds 1976 woont Ben Impanis (66) met zijn echtgenote op de Rassel in Relegem. Hij geniet van zijn pensioen, 'maar ik kan niet stilzitten'. Hij is de zoon van de gevierde profrenner Raymond Impanis, die tussen 1947 en 1963 onder andere de Ronde van Vlaanderen, Parijs-Roubaix, Gent-Wevelgem (2x), de Waalse Pijl en Parijs-Nice (2x) won. 'Ik was natuurlijk de zoon van, en dat schept verwachtingen. Ik leerde de beenhouwersstiel en probeerde dat te combineren met koersen. Ik heb bij de juniors en liefhebbers gereden. Met de naam van mijn vader was dat niet evident. De lat lag hoog en de combinatie met het werk in de beenhouwerij was zwaar. Uiteindelijk stopte ik met koersen. Ik werd handelsvertegenwoordiger in een voedingsbedrijf in Mechelen, waarvoor ik 35 jaar heb gewerkt.'

Verbindingsman

Toch is het wielervirus blijven broeien. 'Na zijn profloopbaan verzorgde mijn vader de verbindingen van Radio Tour; hij was de man die de koers in de wagen volgt en alles doorgeeft aan de organisatie. Ik mocht mee met mijn vader en dat is altijd blijven hangen. Vandaag doe ik nog de verbindingen in de Ronde van Vlaanderen, Gent-Wevelgem, de Ronde van België en andere grote koersen en jeugdkampioenschappen. De Ronde van Vlaanderen heb ik als radioverbindingsman 45 keer meegereden. Ik reed jaarlijks zo'n 80.000 tot 100.000 kilometer met de auto, als handelsvertegenwoordiger of in de koers. Een paar keer rond de wereld dus.'

'Ik volg de koers niet alleen vanuit de wagen of op tv. Samen met Peter Van Petegem en de wielervrienden van Kampenhout organiseer ik ook een wielervedstrijd die naar mijn vader is genoemd en sinds twee jaar is uitgegroeid tot

de UCI-wedstrijd de Primus Classic Impanis-Van Petegem, een wedstrijd van 200 kilometer met start in Brakel en aankomst in Haacht. Maar er is meer dan wielrennen. Ik ga soms naar het voetbal in Kampenhout en ik volg mijn zoon David die zich volop op de triatlon heeft gestort. Tijdens de vakanties begeleid ik mijn kleinkinderen naar de tennissessies in de lokale club in Wemmel. Met mijn vrouw geniet ik van onze tuin of ga ik naar een film of een concert in GC de Zandloper in Wemmel.'

Meeleven met Wemmel

'Want dat is opmerkelijk: Relegem is een deelgemeente van Asse, maar leeft veel meer mee met Wemmel. Je hebt hier een beenhouwer en een apotheek, maar voor al de rest zijn we aangewezen op Wemmel, ook voor sociale contacten. Ik woon graag in Relegem, het is een toffe gemeente, vrij rustig in het weekend, wel is er te veel sluipverkeer richting ring tijdens de spitsuren. Er geldt een verbod voor wagens zwaarder dan 3,5 ton, maar je ziet hier regelmatig zware vrachtwagens doorrijden. Een petitie tegen het sluipverkeer leverde niets op. Of een verbreding van de ring iets zal oplossen? Ik weet het niet. Het verkeer moet langs ergens weg kunnen natuurlijk, maar er zal toch iets moeten gebeuren aan deze toestand.'

tekst Joris Herpol ■ foto Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Culturele centra naar woelige tijden?

04

12 Te gast op een zorgboerderij

In de Rand is er een toenemende vraag naar zorgboerderijen. Het werk op de boerderij biedt jongeren in een problematische school- of gezinssituatie vaak een nieuw perspectief. Ook volwassenen kunnen er terecht. 'Wat telt, is dat jongeren het gevoel hebben dat ze goed bezig zijn.'

23 Kleding inzamelen voor de armen

Van over heel het land rijden vrachtwagens met ingezamelde kleding naar het sorteercentrum van vzw Spullenhulp in Sint-Pieters-Leeuw. Liefst 6.000 ton kledij per jaar wordt hier gesorteerd, verpakt en verstuurd naar de kledingbede-
DE ling, sociale kledingwinkels of Afrika voor verkoop.

28 Pistolets op zondag

Weet jij wat chippoteren betekent? Sta je op zondagochtend in de rij bij de bakker? Ja? Dan ben je waarschijnlijk een geboren en getogen Vlaming. De duizenden expats die hier wonen, kijken echter vreemd op van onze woordenschat en gewoonten. Het VRT-programma
DE Fans of Flanders maakt hen wegwijs.

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

16 ■ bouwwerk

24 ■ opstap

25 ■ dekijker

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ oogvoorderand

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Légrève | **Druk** Dessain, Mechelen | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Culturele centra naar woelige tijden?

CC Westrand in Dilbeek en CC Strombeek vieren dit seizoen hun veertigste verjaardag. Ze openden in stijl tijdens hun feestweekend in september. In mei volgend jaar volgt er een boek over verleden, heden en toekomst. Maar hoe zit het in de rest van Vlaanderen?

TEKST Ludo Dosogne ■ FOTO Filip Claessens

In mei gaan we dieper in op de specifieke situatie van CC Westrand en CC Strombeek, nu polsen we bij een aantal pioniers uit andere regio's in Vlaanderen naar de beginjaren, de rol, betekenis en toekomst van de culturele centra.

Sinds begin van de jaren 1970 de eerste door de overheid gesubsidieerde Vlaamse culturele centra werden opgericht, kende het culturele leven een explosieve groei. Van meet af aan zaten de centra vol, met de jaren breidden ze hun werking verder uit. Volgen na de veertig *vette jaren* van voorspoed en vooruitgang door kaasschaaf en bezuinigingen de *magere jaren*? Zal het programma-aanbod van de culturele centra aangehouden kunnen worden? Zullen de gemeenten het personeel kunnen blijven betalen? Zullen culturele centra nieuwe creativiteit vinden?

Eerst nog even naar de beginjaren. 'Het ambitieuze plan om over heel Vlaanderen moderne culturele centra op te richten, rijpte al in 1962 bij het autonome ministerie van Nederlandse Cultuur onder leiding van Renaat Van Elslande (CVP)', zegt Paul Sergier, directeur van de Vlaamse Vereniging van Cultuur- en gemeenschapscentra (VVC), de organisatie die de belangen van de culturele centra en gemeenschapscentra in Vlaanderen en Brussel behartigt. 'De minister had de Studiegroep voor Cultuurbevordering van de KULeuven de opdracht gegeven om na te gaan hoe de Vlaming zijn vrije tijd besteedde. De overheid hoopte op een actieve manier cultuur te democratiseren. Uit de studie bleek dat de bestaande infrastructuur verouderd, beperkt en verzuild was. De zalen waren onveilig en slecht verwarmd. Enkel de rijen vooraan genoten van een goede zichtbaarheid. Ook de technische installaties waren ondermaats. Vaak waren parochies, horeca-uitbaters of politieke organisaties de eigenaar van de zalen.'

Bouwheren

Er werden beleidsaanbevelingen gedaan. Eén topcentrum, vijf regionale culturele centra en 120 stedelijke culturele centra zouden groten-deels aan de behoeften voldoen. In 1965 besliste de Vlaamse overheid om 60 procent van de bouwkosten voor haar rekening te nemen. De gemeenten zouden dan voor de overige 40 procent moeten zorgen. In Limburg sprong de provincie voor 20 procent bij. Ondertus-

sen werd Frans Van Mechelen (CD&V), die een sleutelrol speelde in het KUL-onderzoek, minister van Cultuur. In 1972 openden achtereenvolgens De Schakel in Waregem, De Warande in Turnhout en het Cultureel Centrum in Hasselt de deuren. Waren Vlamingen plots cultuur minded? 'In de Kempen alleszins niet', zegt Eric Antonis. Hij stond aan de wieg van de Warande en moest zich in de aanloopperiode voortdurend verdedigen tegen cultuuronvriendelijke vooroordelen. 'Het wantrouwen was groot. Volgens sommigen zou er op het dak een champignonkwekerij komen! Maar gaandeweg ebden de onwetendheid en de afkeer weg. De Warande werd tot over de grenzen geprezen om zijn exclusieve programma en zijn gastvrijheid. Toen we voor de bestuursvorm konden kiezen tussen een gemeentelijke en die van een vzw, kozen we voor de eerste. De provincie Antwerpen nam ondertussen deze functie over.'

Lage drempel

Dat de theaterzaal bij de opening op 28 oktober 1972 nog niet klaar was, leidde tot creatieve vervangruimtes. 'Met lakens en gordijnen als afbakening kon worden gespeeld in het *voorgeborchte*. Dat leidde bij Camera Obscura en Franz Marijnen tot wonderbaarlijke resultaten. De gedreven theatermaker redde de Warandeploeg ook uit de nood nadat het centrum moest worden gesloten omdat er asbest was ontdekt. Voor zijn spectaculaire productie over Jules Verne moesten we een andere locatie zoeken. De toeschouwers werden er in geblijnde bussen naar toe gereden. De personages volgden hen in een luchtballon, die laag over de stad en de omliggende bossen

EN The famine or feast for arts centres

Forty candles adorned the birthday cakes waiting to be blown out by the Dilbeek Westrand and Strombeek arts centres this year. They opened their September weekend of festivities with a flourish. A book on the past, present and future is due out next May. As for the state of play in the rest of Flanders, we sought out pioneers in other regions of Flanders to ask them about the early days, the role, meaning and future of

arts centres. Cultural activities have been mushrooming since the early 1970s, when the first government-funded arts centres were set up. Packed with people from the outset, the centres have been expanding their activities over the years. It remains to be seen if the 40 good years of prosperity and progress will be followed by lean years, at a time when projects are faced with the chop and cost-saving measures.

zweefde. Het werd een van de meest onvergetelijke theaterervaringen, waarover ik nog steeds wordt aangesproken.'

Om de Warande te promoten, nodigde Eric Antonis kunst- en antiekhandelaars uit. Ook de stempelcontrole verhuisde onder zijn impuls van het Kursaal naar de foyer van het centrum. De bibliotheek werd een andere trekpleister. 'We wilden aantonen dat iedereen zich hier thuis kon voelen. De randactiviteiten hadden een drempelverlagend effect. Ook bedremmelde bezoekers waagden zich bij moeilijkere voorstellingen in de theaterzaal.'

Eigen strategie

Als eerste directeur van het Cultureel Centrum Hasselt ontwikkelde ook Piet Jaspaert een eigen strategie. 'We kregen heel vlug de medewerking van BRT Omroep Limburg en het Belang van Limburg. Dankzij de rechtstreekse uitzending van Jos Gysens populaire radioprogramma *Te bed of niet te bed* waren we spraakmakend in alle milieus. Als zelfs de poetsvrouw wist wat we programmeerden, kon ons nog moeilijk elitarisme worden verweten. In Limburg was trouwens grote nood aan hoogstaand theater, opera en operette. Het cultuurcentrum voldeed ruimschoots aan die verwachtingen.'

Het stond niet boven, maar tussen de cultuurliefhebbers. 'We gingen ook met Europalia een intensief samenwerkingsverband aan zodat de Limburgers in de eigen provincie concerten, expo's en theaterstukken konden meemaken, die evenwaardig waren aan het aanbod in Brussel. Van in het begin nodigden we de toonaangevende theatergezelschappen uit Nederlands Lim-

burg uit. Fred Delfgouw en Herman Van Veen brachten voorstellingen die nergens anders in ons land te zien waren. Met Camille Swinnen van Radio 3 werd een operareeks opgezet.'

Ontmoeting en samenwerking

Piet Jaspaert ijverde voor een efficiënt gebruik van zalen en lokalen. 'We lieten zelfs jeugdfuiven toe, al zorgde dat soms voor overlast. Opmerkelijk waren de luisterrijke carnavalszittingen met de prinsen, ridders en *tonsprekers* uit Keulen en Aken. Kunst in Huis genereerde weer een ander publiek.'

In 1973 werd het eerste decreet voor de culturele centra uitgevaardigd. Paul Ser gier: 'Na de *baksteensubsidies* beloofde de overheid ook subsidies voor de aanwerving van staffunctionarissen. Het decreet trad pas vijf jaar later in werking. Daarin werd ook gestipuleerd dat de ruimtes voor het sociaal-cultureel werk in al zijn vormen voor alle bevolkingsgroepen open stond. De ontzuiling was een feit. De culturele centra werden een bestendig pluralistisch trefpunt van de verschillende uitingen van het culturele werk. Ze zouden de ontmoeting en de samenwerking tussen alle bevolkingsgroepen in het betrokken gebied bevorderen. Steeds meer gemeenten maakten gebruik van de subsidiepot.'

Vlaamse golf

Het KB dat de 60 procent bouwsubsidies garandeerde moest noodgedwongen worden afgeschaft. Die ingreep betekende gelukkig niet het einde van de Vlaamse golf in de podiumkunsten. Een hele reeks regisseurs, choreografen en acteurs braken omwille

van hun vernieuwende aanpak internationaal door. 'Het decreet van 1991 bepaalde dat de culturele centra op eigen initiatief culturele activiteiten kunnen organiseren, waarin het kunstgebeuren een prioritaire rol vervult. In 1998 volgt een erkenningsstop. Vanaf 2001 wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuurcentra, die de culturele participatie, de cultuurspreiding en de gemeenschapsvorming stimuleren, en de gemeenschapscentra met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit en de plaatselijke gemeenschap. Een doordacht lokaal cultuurbeleid voeren, is het streefdoel van al deze centra.'

Vette of magere jaren?

'In de pioniersjaren van de culturele centra waren we verwend', herinnert Piet Jaspaert zich. 'Wat ik ook aan de stad Hasselt voorstelde, er werd nooit moeilijk over gedaan. Voor grootschalige producties kon ik ook rekenen op gulle sponsors. Maar de tijden zijn veranderd. Vandaag moet elke uitgave verantwoord worden.' Ook Eric Antonis is er niet gerust in: 'Ik ben bang voor de toekomst. Er staan ons woelige tijden te wachten. Ik weet niet hoeveel culturele centra de uitdagingen met succes zullen doorstaan. Hoe meer er op het cultuurbudget wordt beknipt hoe moeilijker het is om aan cultuurspreiding te doen en de huidige kwalitatieve aanbod te handhaven.'

i Over 40 jaar CC Westrand en CC Strombeek maakte Ring-tv een interessante reportagereeks die je kan bekijken op hun website: www.ringtv.be

Nederlands buiten de klas

TERVUREN-HOEILAART Het centrum voor volwassenenonderwijs Tervuren-Hoeilaart organiseert van 16 tot 19 december een activiteitenweek voor zijn cursisten. 'De bedoeling is om hen de kans te bieden hun Nederlands ook eens buiten de klas te kunnen oefenen', legt Hilde Smets van het CVO Tervuren-Hoeilaart uit. 'De activiteiten worden georganiseerd door de leerkrachten van onze afdeling talen en onze afdeling mode. De activiteiten zijn erg uiteenlopend: het kan gaan om een film, een museumbezoek, een verteller, enzovoort. We bieden ook een aantal activiteiten aan samen met de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'. Op die manier kunnen de anderstaligen deelnemen aan de activiteiten van Nederlandstalige verenigingen. Omdat we rekening willen houden met ieders niveau hebben de cursisten vaak de keuze tussen een sessie voor beginners of een voor gevorderden.' ■ TD

Kloostermuur met gaten

GRIMBERGEN In Strombeek-Bever is sinds kort een bijzondere installatie te zien van Laura Muyldermans en Atelier Starzak Strebicki. De installatie kadert in het masterplan van de Grimbergse deelgemeente en moet de inwoners bewuster maken van hun omgeving. Het werk *Kijkgat*, en dat mag je letterlijk nemen, is te zien in de Brouwerijstraat en de Kloosterstraat. In de kloostermuur werden enkele gaten gemaakt waar je door kan kijken. Terwijl Strombeek verstedelijkt, zie je door de muur nog een wei met koeien. De installatie verwijst zo naar de evenwichtsoefening tussen dorp en stad. Meer informatie over het werk van Laura Muyldermans krijg je in het cultuurcentrum van Strombeek. ■ TD

Pianoconcours voor jongeren

KRAAINEM Op 13, 14 en 15 december vindt in gemeenschapscentrum de Lijsterbes in Kraainem de allereerste editie plaats van de César Franck Internationale Pianocompetitie (CFIPC). De pianowedstrijd wil jongeren tot 19 jaar de kans geven om hun kunnen te tonen en podiumervaring op te doen. De wedstrijd is een initiatief van beroeps-pianist en Kraainemnaar Philippe Raskin en krijgt de steun van Interpretations.eu, de cultuurraad van Kraainem en gemeenschapscentrum de Lijsterbes. Het startschot van de wedstrijd wordt gegeven op vrijdag 13 december met een concert voor het publiek van Philippe Raskin en mezzosopraan

Marie-Laure Coenjaerts. Zij brengen de wereldpremière van *Deux Chansons*, een stuk van de hand van jurylid Jean-Marie Rens. In het tweede deel van de voorstelling wordt er met parfumstaaltjes gewerkt om het verhaal te brengen bij een sonate voor viool en piano. De halve finale van de wedstrijd vindt plaats op 14 december achter gesloten deuren. Wie het jonge pianotalent wil bewonderen, kan op 15 december de finalisten aan het werk horen. ■ TD

i Meer informatie over de César Franck Internationale Pianocompetitie op 13, 14 en 15 december vind je op www.delijsterbes.be

Ophef over aan

NOORDRAND De aanpassing van de windnormen voor het banengebruik op Brussels Airport veroorzaakt heel wat deining. De huidige norm laat voor het opstijgen en landen maximum vijf knopen rugwind toe; tot zeven knopen bij windstoten. Staatssecretaris Melchior Wathelet (CDH) heeft die norm versoepeld naar zeven tot twaalf knopen. 'Ongehoord', zegt Filip Van Rossem van pilotenvereniging BeCa. 'Een vliegtuig is niet gemaakt om op te stijgen of te landen met rugwind. Een derde van de incidenten die bij landing of

demaand ▶

Dertig wetenschappers van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren hebben de laatste twee jaar liefst 305 nieuwe diersoorten ontdekt. ▶ **Machelen** heeft een taalactieplan uitgewerkt dat de communicatie tussen gemeente en anderstaligen moet verbeteren. ▶ Om de zwervkattenplag in

te dijken, wordt de campagne tegen zwervkatten in **Asse** verlengd. ▶ In september 2014 zullen gastfamilies uit Halle, **Hoeilaart**, Ternat, **Vilvoorde**, Londerzeel, **Zaventem** en **Overijse** onderdak geven aan atleten met een beperking die deelnemen aan de Special Olympics in Antwerpen. ▶ Het OCMW van **Grimbergen** is

op zoek naar onthaalouders die acht kindjes willen opvangen in deelgemeente Strombeek-Bever. ▶ De Vlaamse regering heeft beslist om de grote ring rond Brussel op verschillende plaatsen te verbreden waardoor het doorgaand en lokaal verkeer gescheiden kan worden. Start van de werken: 2016. Kostenra-

Een orgellandschap

GRIMBERGEN De publicatie *Een Grimbergs orgellandschap* verwijst naar een landschap van kerken en kapellen in de streek waarvan de orgels onderling verwant zijn. De abdijkerk van Grimbergen is met zijn twee uitstekende orgels het middelpunt van dat gebied waarin verschillende merkwaardige orgels voorkomen, zoals dat van Houtem en Borgt. De auteur Ghislain Potvlieghe is niet alleen

een expert in orgelbouw, maar ook een gedegen onderzoeker van historische orgels. In *Een Grimbergs orgellandschap* beschrijft hij op een indringende manier meer dan twintig orgels. Potvlieghe neemt je onder andere mee naar Meuzegem, Imde, Brussegem, Vilvoorde, Diegem, Machelen, Wolvertem en Oppem. De erfgoedvereniging Eigen Schoon Grimbergen verzorgt de publicatie. ■ GH

i Als je voor 15 december intekent, kan je het boek verkrijgen aan 15 euro (+ 3,50 euro portkosten bij verzending) door een overschrijving te doen op rekeningnummer BE02 7340 2642 5940 van Eigen Schoon Grimbergen. Afhaaladres: Ten Doorn 6, 1852 Beigem, 02 355 59 83.

passing windnormen

nadering gebeuren zijn het gevolg van vliegen met rugwind.' Wathelet gaf Belgocontrol ook de opdracht om meer gebruik te maken van baan 25R/7L. Dat betekent meer overlast voor de Noordrand. 'Dat klopt inderdaad', zegt staatssecretaris Wathelet. 'Deze baan is nu eenmaal veiliger dan de andere en ik moet rekening houden met de veiligheid van de passagiers. Ik voer trouwens alleen maar het luchthavenakkoord van 2010 uit.' Om de Noordrand toch enigszins te ontzien, heeft Wathelet

een akkoord gesloten met defensie zodat een deel van het militaire luchtruim gebruikt mag worden door passagiers- en vrachtliegtuigen. Het actiegemeenschap Actie Noordrand heeft weinig vertrouwen in dit akkoord. 'Het openstellen van een deel van het militaire luchtruim biedt misschien mogelijkheden, maar we zullen de staatssecretaris beoordelen op zijn daden, niet op zijn vage beloftes. De aanpassing van de windnormen is een ronduit gevaarlijke maatregel.' ■ TD

ming: 380 miljoen euro. ► Meer dan een half miljoen mensen hebben dit jaar één van de vier provinciedomeinen in Vlaams-Brabant bezocht. Het provinciedomein van **Huizingen** was de grootste trekpleister met bijna 215.000 bezoekers. ► Het adviescomité van het Herman Teirlinckhuis in **Beersel** pleit

voor een overname van het Teirlinckhuis door het FelixArt Museum. ► Ook na de nieuwe taalverdeling handhaaft de Orde van de Vlaamse balies zijn klacht tegen de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV. ► **Vilvoorde** krijgt er op het terrein van de Bomputten in Houtem een hoogstamboom-

gaard van zo'n 70 bomen bij. ► De Vlaamse regering beslist om de provincies ruim 54 miljoen euro minder te geven uit het provinciefonds; voor Vlaams-Brabant betekent dat een minderinkomst van 4,5 miljoen euro. ► De vzw Breugelkind opent in **Vilvoorde** een nieuw kinderdagverblijf voor 25 kinde-

ren. ► In het ontwerpplan voor het centrum van **Dilbeek** staat dat het centrum groener, meer open en autoluw moet worden. ► Om kampeertoestanden aan de schoolpoorten te voorkomen, starten de gemeentelijke basisscholen en gemeenschapsschool De Boomhut in **Beersel** met een centraal aanmeldingsregister. ►

Nieuw stukje groen

DROGENBOS De Vlaamse Rand is een streepje groen rijker. In de kleine faciliteitengemeente Drogenbos kan je sinds kort een bezoek brengen aan Het Moeras, een nieuw natuurgebied van 5 ha langs de Grote Baan. Het gebied bevindt zich letterlijk in de achtertuin van FelixXart, het museum over schilder-boer Felix De Boeck. 'Drogenbos is een gemeente die flink volgebouwd is. Zo'n groen gebied is dus meer dan welkom, zeker omdat heel wat inwoners geen eigen tuin hebben', zegt Steve Roobaert (LB-Drogenbos Plus), schepen van Milieu in Drogenbos. 'Je kan hier komen wan-

delen, fietsen of picknicken', vertelt Kim Ceusters van het Regionaal Landschap Pajottenland-Zennevallei. 'Aangezien het natuurgebied aansluit bij de boomgaard van de Felix De Boecksite, kan je hier ook fruit komen plukken.' Dankzij Het Moeras heeft de Vlaamse Rand er weer een toeristische troef bij. 'Dit zorgt inderdaad voor een toeristische meerwaarde voor de hele Felix De Boeck-site', meent FelixXart-directeur Sergio Servellon. 'Het project moet letterlijk en figuurlijk nog groeien en bloeien. Ik denk dat mensen verstedelijk zullen staan van dit prachtig stukje natuur.' ■ TD

Randparkings worden uitgebreid

VLAAMSE RAND Extra randparkings aan de grens met Brussel zijn niet voor meteen. Een aantal bestaande parkings wordt wel uitgebreid. Dat laat Brussels minister voor Vervoer Brigitte Grouwels (CD&V) weten. Zo komt er onder meer een parkeergebouw met 700 plaatsen aan metrostation Ceria/Coovi in Anderlecht, op de

grens met Sint-Pieters-Leeuw. Ook de overstapparkings aan Stalle, de eindhalte van tram 4 op de grens van Ukkel en Drogenbos, en die van Roodebeek en Kraainem worden uitgebreid. Maar *nieuwe* randparkings zijn dus niet voor morgen. Het Brussels Gewest is van oordeel dat die parkings op Vlaams grondgebied moe-

ten komen en dat Vlaanderen bijgevolg de kosten moet dragen. 'Brussels minister Grouwels praat momenteel met de Vlaamse overheid om de mogelijkheden te bekijken', vertelt Inge Paemen van Mobiel Brussel. 'Voorlopig moeten we het stellen met de uitbreiding van de bestaande overstapparkings.' ■ TD

Europees geld voor

OVERIJSE / HOEILAART De komende vier jaar wordt dankzij het Ozonproject (Life+) de versnippering van het Zoniënwoud tegengegaan. Het 4.421 ha grote woud ligt voor 56 procent in Vlaanderen, voor 38 procent in Brussel en voor 6 procent in het Waalse Gewest. Elk gewest heeft de voorbije dertig jaar zijn eigen bosbeleid gevoerd en dat heeft zijn tol geëist. De aanleg van de grote ring en de E411 hebben het bos tot een lappendeken verknipt, met nefaste gevolgen voor het dierenbestand. 'Dieren raken vaak niet meer aan de overkant van het woud en er gebeuren veel aanrijdingen', legt Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvlieghe (CD&V) uit. 'Het Ozonproject zal let-

De ondergrondse parking met 45 plaatsen van de sociale appartementen in de Gasthuisstraat in **Asse** wordt openbaar. ► Het wafelrecept van Goedele Van den Broeck uit **Asse** is opgenomen in een internationaal kookboek met 22 bakrecepten uit grootmoeders tijd. ► Vergun-

ningen op zak, de werken aan het nieuwe megashoppingcentrum Docks Brussel aan de Van Praetbrug in Laken kunnen van start gaan. ► Het katholiek onderwijs in **Vilvoorde** breidt de Campus Roosevelt uit met twee nieuwe schoolgebouwen,

goed voor een investering van 17,5 miljoen euro en een oppervlakte van 7.700 m² aan nieuwe klaslokalen en sportzalen. ► De Huizen van het Nederlands in onze provincie hebben vorig jaar zo'n 13.300 mensen over de vloer gekregen; een absoluut record sinds de oprichting. ► In **Wolvertem** is ophef ontstaan

over vier ijzeren bomen die door de gemeente als kunstwerk op het kruispunt van de Wilgenlaan met de Hoogstraat zijn geplaatst. De vier bomen kosten 16.000 euro en dat vinden sommige buurtbewoners te veel. ► Het openbaar onderzoek over de herinrichting van de dorpskern in Maleizen is

Zoniënwoud

terlijk bruggen bouwen. Het meest zichtbare element zal een groot ecoduct over de Ring O zijn, maar we zetten ook in op minder zichtbare maar even belangrijke verbindingen: vier nieuwe boombruggen en drie nieuwe ecotunnels, een aanpassing van bestaande tunnels en duikers, de aanleg van infrastructuur die de dieren naar de doorgangen geleidt en de daarbij horende ingrepen in de aanpalende bosbestanden.' Het Ozonproject kost in totaal 6,7 miljoen euro. De helft van het geld komt van Europa, de rest hoofdzakelijk van Vlaanderen. De andere partners zijn het Brussels Gewest, het Waalse Gewest en de gemeenten Overijse en Hoeilaart. ■ TD

goedgekeurd door de gemeente **Overijse**. Het moet de deelgemeente aantrekkelijker maken.

- Het gemeentebestuur en het OCMW van **Linkebeek** openen een strijppunt in de Kerkstraat.
- B-Post zal het postkantoor in de Prieelstraat in **Asse** verkopen en een nieuw postkantoor openen in de Stationsstraat. ■ JH

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij elf jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds zeven jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Even dromen mag

Het is elke dag hetzelfde lied. Elke morgen klinkt muziek uit de radio, en plots, na een korte jingle, blijkt heel de wereld stil te staan. Na die jingle volgt een opsomming van files die langer duurt dan een reclameblok. Ken je de Welriekende Dreef nog? In mijn kinderjaren begon daar elke morgen de file. Als de file nu aan de Welriekende Dreef begint, is iedereen blij: bijna geen file gehad, vandaag! Maar nu: van Mechelen Noord tot Waterloo, Van Ternat tot Heverlee staan ze stil.

En nu, zo vroeg in dit stukje reeds, dames en heren, volgt de kern van mijn betoog: je hebt er wellicht over gelezen, lees de vorig zin nog eens. Juist ja. ZE staan stil. Ik moet niet eens meer vermelden dat het om auto's gaat. Dat was al lang duidelijk, omdat de auto de norm is. We denken er niet meer bij na. We moeten op een of andere bestemming geraken, dus we stappen in de auto. Het is zelfs zo ver gekomen dat de auto-norm in ons taalgebruik is binnengeslopen.

Er zijn mensen die veel slimmer zijn dan ik. En enkele van die mensen hebben onderzocht wat de plaats van de auto is in ons taalgebruik. En die slimme mensen hebben vreemde dingen ontdekt. Een *verkeersprobleem* is vaak eigenlijk een *auto-probleem*. Falende mobiliteit in en rond Brussel (of Antwerpen), is eigenlijk een falende automobilititeit. Twee fietsen die naast elkaar rijden, *hinderen* het verkeer, terwijl een automobilist (alleen in zijn wagen) de ruimte van drie naast elkaar rijdende fietsers inneemt, die *IS* het verkeer.

In plaats van de auto als norm te zien, zouden we eens moeten proberen hem als sprinkhaan te zien: een plaag van een over-

talig wezen, dat alles platwalst en, waar het passeert, alleen een kale woestijn van asfalt achterlaat. Dat moet beter kunnen: de auto-populatie terugbrengen tot een natuurlijk evenwicht, zodat er terug plaats is voor andere levensvormen van mobiliteit: fietsen, openbaar vervoer, voetgangers. En dan vooral de fiets, het meest geschikte vervoer voor in en om de stad. Gezonder, goedkoper, milieuvriendelijker. Iedereen weet het. En toch. Een burgemeester die een overstekende moeder met kinderkoets belangrijker vindt dan een passerende auto, die tekent zijn politieke doodvonnis.

Maar: Ik heb een droom! Ik heb een droom waarin dit land ooit uit de auto zal stappen, en als een waarheid zal aanzien dat elke mens geschapen is om te stappen en te fietsen, over de heuvel van het Vlaamse land, dat treinen en bussen en fietsers samen zullen rijden, in een geest van broederschap, en dat zelfs Brussel, een stad die stikt van de files en de uitlaatgassen, een oase zal worden van rust en stilte en veilig verkeer. Ik heb een droom dat mijn kinderen ooit beoordeeld zullen worden op hun respect voor anderen in het verkeer, en niet op de cilinderinhoud van hun wagen.

Dus vanaf nu: allemaal de fiets op. Ik geef het goede voorbeeld. Maar morgen niet, want dan regent het. Morgen ga ik met de auto naar het werk. Maar overmorgen, dan neem ik de fiets. Als ik dan niet eerst langs de winkel moet...

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

Carla Galle

‘Afkicken van de drukte’

Het was tien uur 's avonds toen Carla Galle (65) op 31 mei haar laatste werkdag als administrateur-generaal van Bloso afsloot. Op dat moment begon ze resoluut aan een nieuw hoofdstuk: haar pensioen. TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

En wat nu?, was de vraag die ze het vaakst te horen kreeg in die periode. Voor het eerst in haar leven permitteerde de vroegere zwemkampioene, politica, jarenlange bezielster van de Gordel en topvrouw van de sportadministratie van de Vlaamse overheid zich de luxe om te antwoorden: ‘Ik weet het nog niet.’

‘Voorlopig blijft het even zo’, zegt Galle. ‘Ik weet wel wat ik niet meer wil. Het is gedaan met teksten schrijven, nota's lezen, vergaderingen voorzitten. Ik wil mijn agenda niet langer door anderen laten bepalen. Nu ben ik nog volop bezig met van de drukte af te kicken.’ En dat afkicken bevalt. De zomer heeft ze gebruikt om haar tuin in Beersel in orde te brengen. ‘Het is een grote tuin en er was veel in te halen.’ Wandelen en spelen met haar twee jonge honden is een dagelijkse bezigheid geworden. ‘En ik investeer weer meer in mijn vrienden. Vriendschap is belangrijk, dat besef je te weinig als je met een drukke carrière bezig bent.’ Minstens tot het einde van het jaar wil ze zich in niets engageren, zich ‘nergens mee bemoeien’. En daarna ziet ze wel weer.

Toeval en kansen

Galle is altijd goed geweest in bladzijden omslaan. ‘Omkijken heeft geen zin; als iets is afgelopen, begint er wat anders. Voorts moet je het toeval zijn gang laten gaan en kansen die zich aandienen met beide handen grijpen.’ Het is een filosofie die voor haar altijd heeft gewerkt.

In tien jaar topsport (1960-1970) werd ze 25 keer Belgisch kampioen zwemmen, haalde ze de eerste Belgische medaille op de Universitaire Wereldspelen in Tokio (1967) en nam ze deel aan de Olympische Spelen van 1968 in Mexico.

‘Toeval. Louter toeval’, antwoordt ze op onze vraag hoe ze met zwemmen begonnen is. ‘Tijdens een warme zomer besloot ik met een vriendinnetje een beetje af te koelen in

het zwembad van Aalst.’ Nadien bleven de meisjes even kijken naar de training van de zwemclub. ‘Tiens’, dacht ze. ‘Dat zou ik ook graag doen.’ Ze schreef zich in. ‘Twee jaar later was ik Belgisch kampioen. Ik was nochtans al twaalf toen ik me aansloot en voor een zwemmer is dat laat.’

Ze deed tegelijk aan atletiek; ook graag en ook goed. Maar op een gegeven ogenblik moest ze kiezen en haalde de zwemclub het. De sfeer was er beter, de trainer was goed en het bestuur sloofde zich uit. ‘Voor een jong sporter is zo'n dynamische context belangrijk. Vandaar dat ik later bij Bloso de sportclubs al tijd in de kijker heb geplaatst.’

De Spelen in Mexico hebben haar topsport-carrière compleet gemaakt. ‘Ik was twintig

toen ik deelnam en het was een unieke ervaring. Eens Olympiër, altijd Olympiër, zeggen ze, en je kunt het niet anders formuleren: dat is het. Als een topsporter niet naar de Spelen is geweest, ontbreekt er iets in zijn parcours.’

Overgeorganiseerd

Galle combineerde topsport met een studie diplomatieke wetenschappen aan de universiteit van Gent. ‘Ik ben georganiseerd, misschien zelfs een beetje overgeorganiseerd.’ Vandaag krijgen topsporters aan de universiteiten bepaalde faciliteiten die hen toelaten om examens, blokperiodes, wedstrijden en trainingsstages beter op elkaar af te stemmen. ‘Dat was in de jaren 1960 niet zo, integendeel.’ En dus nam Galle dagelijks de trein van haar ou-

derlijke woning in Denderleeuw naar Gent en terug om voldoende lessen te kunnen bijwonen en zich niet de toorn van de professoren op de hals te halen. Vervolgens fietste ze zes kilometer naar het zwembad van Aalst voor haar trainingen. Elk jaar begon ze op 1 mei keihard te blokken om de eindmeet van de eerste zit te halen, omdat onmiddellijk daarna het zwemseizoen begon met de Belgische kampioenschappen en allerhande internationale wedstrijden. Tweede zit was geen optie. 'Die zin voor timing heb ik altijd behouden', legt ze uit. 'Ik kan veel verzetten op een dag. In mijn Bloso-dagen was ik altijd met vijftig dingen tegelijk bezig, en toch kon ik gefocust blijven. Dat heb ik aan de topsport te danken.'

Omkijken heeft geen zin; als iets is afgelopen, begint er wat anders.

In 1970 hing ze haar badpak aan de haak. 'Voorbij', besloot ze. En heel even werd ze een normale student. Toen ze zich twee jaar later op de arbeidsmarkt begaf, mocht het weer vooruitgaan. En dus liet ze het toeval zijn werk doen. Ze wou graag in de diplomatie, maar dan moest ze nog enkele jaren wachten op nieuwe examenrondes en daar had ze geen zin in. Ze nam deel aan het beruchte journalistenexamen van de toenmalige BRT en scoorde goed voor het eerste gedeelte, maar besloot ook daar de rest van de rit niet uit te zitten. Ze solliciteerde voor een functie bij Procter & Gamble en een als parlementair medewerker. Het parlement stond het eerst met een contract klaar, dus werd het dat.

Maatschappijvisie en mensen

Vijf jaar werkte ze als parlementair medewerker. 'Daar heb ik het politieke bedrijf leren kennen.' Eind 1977 stapte ze over naar de toenmalige SP. 'Ik heb lang over het aanbod nagedacht, omdat ik niet zeker wist of partijpolitiek wel iets voor mij was.' Karel Van Miert was net voorzitter geworden. Hij was jong en had geen ervaring in het parlement. Dus zocht hij iemand die het parlementaire reilen en zeilen kende. Galle klom op tot directeur van het vormingsinstituut en nationaal secretaris. Ook op privévlak bracht de beslissing een en ander teweeg, want Galle en Van Miert werden later een koppel. Ze woonden samen in Beersel tot hij in 2009 overleed.

'Het boeiendste aan politiek is dat je iets kunt realiseren. Je hebt duidelijke programmapunten en daar ga je voor. Politiek heeft te maken met maatschappijvisie en dus met mensen. Bovendien hebben we tijdens het voorzitterschap van Karel heel de partij verjongd, vervrouwelijkt en gedynamiseerd. Interessant om deel van uit te maken.' In 1993 raakte de reputatie van de SP besmeurd door het Agustaschandaal. Daarover is Galle kort: 'Agusta is een zwarte bladzijde voor de partij, maar toen die affaire uitbrak, waren Karel en ik er al een tijd weg. Ik zat al bij Bloso en hij bij de Europese Commissie. Maar je weet hoe dat gaat: je naam komt in de kranten, of dat nu terecht is of niet. In ons geval dus niet. Anders had ik nooit kunnen blijven functioneren bij een organisatie als Bloso.'

Twee sporen

In 1991 had Carla Galle het zo'n beetje gezien in de politiek. 'Ik was 43, een goed moment voor iets anders. De vacature bij Bloso gaf me de kans terug te keren naar mijn roots, de sport. Ik ben er 22 jaar gebleven.' Bloso bestond al sinds 1969, maar het kreeg nu de kans om zelf zijn beleid in handen te nemen en uit te bouwen. 'Zonder die grotere onafhankelijkheid van de politiek had ik die baan nooit gewild. De huidige regering probeert alles weer in een keurslijf te steken en dat is nefast. De burger wordt daar allerminst beter van.'

Vanaf dag één werkt Galle aan een uitgekend tweesporenbeleid: topsport en sport-voor-allen. De slogan van haar eerste grote campagne staat in het collectieve geheugen gegrift: *Als het kriebelt moet je sporten*. Er zijn varianten en parodieën op gemaakt, maar er is vooral veel gehoor aan gegeven. 'Als je mensen wil overtuigen om meer te bewegen, heb je

campagnes nodig. In tijden van crisis wil men daar op beknebben, maar het is niet omdat er nu meer mensen sporten dan twintig jaar geleden, dat we er klaar mee zijn. Een bedrijf als Coca-Cola stopt toch ook niet met reclame maken omdat het al veel drankjes verkoopt?' Daarnaast heb je trainers nodig die op een technisch correcte en pedagogisch verantwoorde manier werken. 'Begeleiders zijn voor kinderen de hoofdreden om met sport te stoppen of er net mee door te gaan. Er moet ook degelijke infrastructuur zijn. De tijd is voorbij dat je in gelijk welk klein zaaltje met slechte ondergrond blessures kon gaan opdoen. Op al die vlakken heeft Bloso de afgelopen jaren ingezet.'

Als ex-zwemkampioene lag natuurlijk ook de topsport Galle nauw aan het hart. 'Ik weet maar al te goed wat het inhoudt en wat de problemen zijn. De topsportscholen, de contracten voor topsporters, ..., alle omkadering die vandaag bestaat, hebben we met Bloso kunnen realiseren en dat is mooi.'

Ook topsport kost geld en daar wordt al eens over geklaagd. 'Ja, het kost geld en nee, daar kun je niet buiten. Politici vragen zich soms af of zoveel geld voor een relatief kleine doelgroep wel een nuttige besteding is en of we ons niet beter uitsluitend zouden toeleggen op sport-voor-allen. Neen. We hebben beide nodig, want ze bevruchten elkaar. Hoeveel kinderen zijn er niet begonnen tennissen of lopen naar de voorbeelden van Kim Clijsters en Kim Gevaert? En de topsport heeft evenzeer de sport-voor-allen nodig, want hoe breder de basis waaruit je kunt rekruteren, hoe groter de kans dat je de echte talenten vindt. Hoe je het ook draait of keert, op de volgende Spelen of kampioenschappen wil iedereen – ook de politici – toch weer graag goede prestaties zien. En die haal je niet zonder te investeren.'

FR 'Décrocher de l'agitation'

'Et maintenant?' était la question que l'on posait le plus souvent à Carla Galle lors de son départ à la retraite au début de l'année. Pour la première fois de sa vie, cette ancienne championne de natation, femme politique, animatrice durant de nombreuses années du Gordel et responsable de l'administration sportive au sein de l'autorité flamande, s'est offert le luxe de répondre: 'Je ne le sais pas encore'. 'Les choses

restent provisoirement inchangées. Mais je sais fort bien ce que je ne veux plus. C'en est fini de rédiger des textes, de lire des notes, de présider des réunions. Je ne veux plus que mon agenda soit décidé par d'autres. Je décroche encore de toute cette agitation'. Et cela plaît. 'Il ne faut pas regarder en arrière mais se laisser guider par le hasard et saisir des deux mains les opportunités qui se présentent.'

Te gast op een zorgboerderij

In de Rand is er een toenemende vraag naar zorgboerderijen. Het werk op de boerderij biedt jongeren in een problematische school- of gezinssituatie vaak een nieuw perspectief. Ook volwassenen kunnen er terecht.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Op een boerderij kom je altijd handen te kort. Dat is ook het geval voor de Wambeekhoeve van Guy Van der Mijnsbrugge en Els Debast. Het is een middelgroot gemengd landbouwbedrijf van akkerbouw en ongeveer 200 melkkoeien. Daarnaast baten ze een hoefwinkel uit, waar ze de eigen producten verkopen. 'De Wambeekhoeve ontvangt al ruim vijf jaar gasten op de boerderij', verduidelijkt zorgboerin Els Debast. 'Hoe het begon? Kennissen van mijn schoonzus zochten een oplossing voor hun zoon Koen (*). Hij was een pientere kerel, maar

kreeg last van faalangst en functioneerde niet meer op school. Bij ons op de boerderij kon hij aan de slag. Na een *time-out* van een jaar heeft hij zijn studies hervat en hij is intussen afgestudeerd als boomchirurg. Een andere jongen die bij ons verbleef, werkt nu als timmerman. Het zijn echter niet allemaal succesverhalen. Zo hebben we een meisje weg moeten sturen toen bleek dat ze zaken uit onze winkel stal.'

Samen werken

Momenteel heeft de Wambeekhoeve drie gasten. Tom en Lore, twee jongeren met het syn-

droom van Down, en Lieven, een jongen met een lichamelijke en mentale beperking. 'De activiteit die Tom en Lore het best ligt, is etiketten kleven op de streekproducten. Lieven werkt buiten. Gaandeweg hebben we zijn zelfvertrouwen zien groeien. Nu is hij vertrouwd met een aantal taken zoals het erf vegen, zakjes vullen met aardappelen, helpen bij het snoeien van de haag of het schoonmaken van machines. Je moet geen overdreven verwachtingen hebben. Lieven bijvoorbeeld kan maar één arm gebruiken bij het vegen. Hij doet dit werk graag, maar op zijn tempo. Wat telt, is dat zij het gevoel hebben dat ze goed bezig zijn.'

'Voor bepaalde jongeren in een problematische school- of gezinssituatie is de professionele hulpverlening ontoereikend. Soms is er sprake van agressie ten aanzien van de professionele hulpverleners. Het werk op de boerderij biedt voor een aantal jongeren een uitweg. Zelf hebben we nog geen agressie meegemaakt. Dat ze met ons kunnen samenwerken, geeft hen een grote voldoening. Veel kinderen komen uit gebroken gezinnen. Op de boerderij vinden ze een stukje nestwarmte. Het is niet toevallig dat ze samen aan tafel zitten en samen eten een toffe ervaring vinden. Als zorgboerin moet je er voor hen zijn. Dat vergt de nodige tijd en energie', zegt Debast.

Zorgboeren gezocht

'Een zorgboerderij kan met haar vragen over de gasten terecht bij het CLB of de welzijnsinstelling met wie ze een overeenkomst voor de opvang van de jongere heeft gesloten', verduidelijkt Katlijn Vander Meeren, de verantwoordelijke voor Steunpunt Groene Zorg Vlaams-Brabant. 'De meeste vragen naar opvang in een zorgboerderij komen vanuit het onderwijs. Daarnaast krijgen we ook vragen uit voorzieningen voor mensen met een mentale of fysieke beperking, uit de bijzondere jeugdzorg, van diensten geestelijke gezondheidszorg, thuiszorg, psychiatrie en algemeen welzijnswerk. Als ouder of jongere kun je dus niet rechtstreeks naar een zorgboerderij stappen. Het gebeurt altijd in het kader van een hulpverleningstraject. In de Rand zijn er momenteel zestien zorgboerderijen actief, maar de vraag is veel groter dan het aanbod. Kandidaat zorgboerderijen kunnen zich aanmelden bij het Steunpunt Groene Zorg. Een zorgboerderij die aan bepaalde voorwaarden voldoet, krijgt voor de geboden opvang een subsidie van het Departement Landbouw en Visserij'.

(* Omwille van privacyredenen zijn de namen van de gasten veranderd.

i www.groenezorg.be
of kvandermeeren@groenezorg.be

AGENDA
DECEMBER
2013

Uit

in de Rand

I am the same, I am another

Films uit België

FILM

Voor de derde maal bundelen Bozar en de vzw *Un soir... un grain* hun krachten voor een Belgisch filmfestival. Tussen Kerstmis en Nieuwjaar worden films vertoond die Brusselse, Vlaamse en Waalse regisseurs vorig jaar uitbrachten. Alle voorstellingen zijn ondertiteld en kunnen dus door iedereen worden gevolgd.

'Veel Belgische films verdwijnen na een korte periode in de opslagplaatsen', zegt program-maverantwoordelijke **Céline Masset**. 'Wij herlanceren films die haast ongemerkt van de affiche verdwenen. We hernemen ook enkele kassuccessen van de voorbije maanden. Een ideale gelegenheid om wat films in te halen.'

'Het Belgische filmaanbod is groot en divers', benadrukt Masset. 'In Vlaanderen kennen we bijvoorbeeld de prenten van Stijn Coninx, Jan Verheyen en Erik Van Looy, maar hoe zit het met de films van hun Franstalige collega's? Ook in de andere taalgemeenschap worden interessante films geproduceerd, maar culturele drempelvrees verhindert ons dat we er ook echt kennis van nemen. Welke Vlaming brengt al eens een bezoek aan een Waalse filmclub? Welke Waalse filmfiefhebber pluist ook de programma's uit van de culturele centra en filmhuizen in Vlaanderen?'

Een filmfestival tijdens de kerstperiode? Een goed moment volgens de organisatoren. 'Veel mensen vieren het kerstfeest thuis, dichtbij hun familie. Dan kunnen ze meteen ook een aantal films meepikken die ze voordien mis-schien gemist hebben. De filmverdelers pak-

ken elk jaar uit met enkele nieuwigheden. De bioscopen varen er wel bij. Wie zich rustig wil ontspannen, kan bij ons terecht want er hangt steeds een warme festivalsfeer.'

Het uiteindelijke programma zal via de festival-site bekend worden gemaakt. Bij de redactie van dit artikel werd nog druk onderhandeld over de rechten. Het festival opent met de avant première van *Les âmes de papier* van **Vincent Lannoo**, waarin een romanschrijver zich ook laat inhuren voor begrafenistoelpraken. Wanneer hij het aanlegt met een jonge weduwe duikt plots haar echtgenoot op. *Kid* van **Fien Troch** is de eerste Nederlandstalige festival-prent. Andere uitschieters zijn *I am the same, I am another* van **Caroline Strubbe**. Drie live muzikanten geven aan deze film een extra dimensie. Het festival wordt afgesloten met een natuurdocumentaire over gletsjers van **Xavier Seron**. ■ LUDO DOSOGNE

26 TOT 30 DEC
BE filmfestival

Brussel, Bozar, www.befilmfestival.be
(kan gecombineerd worden met een bezoek aan de Europalia expo's)

Verscheurd Jeruzalem

THEATER

Berlin maakt al meer dan tien jaar onvergetelijke stadspportretten. Ze noemen hun cyclus *Holocene* naar de geologische periode waarin we nu vertoeven. *Moskou*, *Iqaluit* en *Bonanza* passeerden reeds de revue. De filmende theatermakers reisden onlangs voor de tweede maal af naar Jeruzalem. Hoe is de stad sinds hun eerste doortocht geëvolueerd? Zouden ze de mensen terugvinden die ze tien jaar geleden hadden geïnterviewd? Ze komen niet van een kale reis thuis. De spanningen tussen de verschillende religieuze gemeenschappen blijken alleen maar toegenomen. Een joodse vrouw vertelt op een hartverscheurende manier hoe ze een bomaanslag overleefde. Een Palestijnse jongen getuigt hoe zwaar hij werd aangepakt door de Israëliische politie. Op vijf grote toneelschermen worden filmopnames getoond die gruwelijk, nuchter en grappig zijn. Een vierkoppige muziekbond kleurt de voorstelling zo geraffineerd in dat het lijkt alsof je op een vliegend tapijt de stad binnenzweeft. ■ LD

WO • 18 DEC • 20.30
Jerusalem 2003-2013

Berlin
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Geschifte melk

EX
PO

Hoe vers smaakt geschifte melk? Eva Mouton bedoelt er vooral haar gedachtespels, schrijfsels en tekeningen mee.

'Ik gebruik vaker uitdrukkingen met een dubbele bodem', geeft de kunstenaar en trouwe columnist van *Eva's Gedacht* in *DS Weekend* toe. 'Dat was al het geval met *Kopstoot*, een eenmalig magazine dat mijn beschouwingen over het leven en losse tekstflarden bundelde. *Geschifte Melk* klinkt zowel gek als vies. Deze keer worden er geen kopstoten uitgedeeld, maar er overheerst wel een wrange nasmaak.'

Aanvankelijk wilde Mouton leerkracht beeldende kunst worden. Ze studeerde in Gent aan Sint-Lucas en leidde kinderworkshops, waarin telkens een schilderij werd toegelicht. Toen ze met haar columns doorbrak, kwam het schrijven op de voorgrond.

In haar verhalen stoeit ze vrolijk met de taal en levert ze commentaar op de dagelijkse ongemakken. 'Ik word soms in hoge mate door een probleem overrompeld. Dat kan leiden tot een dwangneurose. Steeds focus ik op kleine thema's, die mij persoonlijk beroeren. Grote problemen als oorlog of kanker ga ik uit de weg. Ook cynisme is mij volkomen vreemd.'

Haar houding is nooit gebaseerd op diplomatische overwegingen.

Ze zegt wat ze denkt en past zich niet aan. 'Als ik schrijf, hou ik geen rekening met de denkwereld van anderen. Je zal mij nooit betrapen op een onnatuurlijke pose.' Ze is apetrots op haar hele naam. Eva belichaamt en symboliseert de oermoeder; ook Mouton zou verwijzen naar degene die leven schenkt.

Voor de tentoonstelling liet ze krantenpagina's met fictieve kinderverhalen reuzengroot afdrukken. Er zijn iPod's beschikbaar waarop ze zelf verhalen heeft ingesproken. Op een muur, die voor deze gelegenheid roze werd geverfd, kan je haar columns lezen. Ten slotte krijg je zelf de mogelijkheid om je gedachten neer te schrijven. Nog een andere wand is gereserveerd voor een reeks tekeningen, waaraan ze voortdurend verder werkt. 'De tekeningen refereren aan mijn persoonlijk leven. Dat loopt niet altijd over rozen, want ik ben een gevoelsmens, behept met allerhande beslommeringen. We kennen allemaal de groeifases, die leiden tot het volwassen worden. Alles verandert tot het afsterft. Dan kan je toch begrijpen dat ik soms aan de dood denk?'

Ooit hoopt ze een toekomst uit te bouwen in Groot-Brittannië. De Britse humor ligt haar nauw aan het hart. 'Maar mijn teksten en tekeningen zijn gedrenkt in mijn Vlaamse achtergrond. Zowel het Nederlands als het Engels heeft een enorme beeldspraak. Bijna dagelijks word ik geconfronteerd met inspirerende regionale zegswijzen en uitdrukkingen.' Het zou natuur-

lijk mooi zijn als haar columns ook in het Engels werden uitgegeven. In afwachting brengt Mouton volgend jaar een boek uit in het Nederlands. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 31 JAN
Geschifte melk
Eva Mouton
Dworp, Destelheide,
www.destelheide.be

Vermist? Geen tijd te verliezen

VOR
MING

Als hoofd van de cel voor vermiste personen van de federale politie weet **Alain Remue** dat er bij onrustwekkende verdwijningen geen kostbare tijd verloren mag gaan. In zijn lezing gunt hij ons een blik achter de schermen. 'We beperken ons niet tot zaken in de criminele sfeer', licht hij toe. 'Vaak moeten we ook mensen met geheugenverlies identificeren of mensen met een beperking, die bijvoorbeeld

in een gracht zijn gesukkeld. Elk dossier vereist een specifieke aanpak. Op basis van vermoedens bepalen we de te volgen weg en methodes. Iedere dag krijgen we er enkele nieuwe dossiers bij.' De voorbije achttien jaar heeft hij veel geleerd. 'Mijn startdag als speurder op 4 september 1995 zal ik niet vlug vergeten. Heel het land stond in rep en roer toen achtereenvolgens Julie, Melissa, An en Eefje ontvoerd bleken. De daders waren toen nog niet gekend. Toch zal ik het tij-

dens de lezing meer over kleinere zaken spreken dan over de geruchtmakende affaires omdat de media daarover – ondanks hun belang – nauwelijks informeren.' Bij elk onderzoek gaan de speurders tot het uiterste. 'Voor de familie en kennissen van de verdwenen personen is vooral de onzekerheid ondraaglijk. Wij willen absoluut sporen vinden. Meestal zijn die ontlisterend, maar dan is de situatie duidelijk en kunnen de nabestaanden het verlies een plaats geven. Ver-

Vernuftig bewegen

DA
NS

Bij het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Forsythe Company kon **Rob Fordeyn** zijn lenige danstaal verfijnen. Voor **Marc Vanrunxt** en **Arco Renz** is hij een godsgeschenk. Ze laten hem vernuftig bewegen op de oergeluiden van de Pet Shop Boys, een alternatieve band uit de jaren 1980. Een deel van het speelvak wordt bezaaid met zilveren papiersnippers. Door de strategische belichting fonkelt het strooigoed. Rob Fordeyn kiest voor elegante kledjes die zijn androgyne figuur accentueren. Als

de klerenvoorraad is uitgeput, wentelt hij zich met zijn bezweet bovenlijf in de papiersnippers tot ze aan zijn rug kleven. Fordeyn speelt in eerste instantie een charismatische leider. Met zijn gespreide armen tracht hij het publiek voor zich te winnen. Uiteindelijk wordt hijzelf opgeslokt door hogere, esoterische machten. ■ LD

WO · 4 DEC · 20.30

Discografie

Marc Vanrunxt & Arco Renz
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Vrijetijdsartiesten aan de slag

VA
RIA

Voel je de artistieke kriebels in je bloed? Wil je je creatieve drang met anderen delen? Spoed je dan naar Zinnema, het open talentenhuis voor Brussel en omstreken. *Remix-Remake* zijn de sleutelwoorden voor dit seizoen. Wat we in het verleden deden, hoeven we niet te vergeten maar kunnen we recyclen, bewerken of updaten. Choreograaf **Ugo Dehaes** en zes collega's uit het Brusselse hernemen de productie *Women/Girls*. Op het einde van het seizoen tonen ze hun nieuwe werk en is er een dansexpo gepland. **Jan Wallyn** en het danscollectief **On the Roof** zullen van februari tot april 2014 op maandag- en donderdagavond timmeren aan een productie die het na-

jaar klaar zou moeten zijn. Wie zich geroepen voelt, stuurt een mailtje naar welkom@zinnema.be. Met de *Prijs Roger Van de Voorde* wil de Vlaamse Gemeenschapscommissie de authenticiteit van een niet-professionele artiest of groep bekronen. Naast een bescheiden bedrag is er promotionele en technische ondersteuning van Zinnema in de prijs begrepen. Muziek leren spelen en improviseren zijn dan weer de doelstellingen van *Muzinne*. Zowel beginnende als ervaren muzikanten zijn welkom op de georganiseerde bijeenkomsten. Breng je instrument of je laptop mee. ■ LD

Zinnema

Veeweidestraat 24-26, www.zinnema.be

dwijningen zijn van alle tijden en komen in elk milieu voor. De werkelijkheid overtreft dikwijls de verbeelding.' ■ LD

DI · 3 DEC · 14.00

Achter de schermen van de cel vermiste personen

Alain Remue

Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

Het speculazen huisje

December is traditioneel de maand waarin de speculaasconsumptie in ons land tot ongezonde hoogten stijgt. De kans dat je tegen 21 december nog een onstilbare honger hebt naar de vaste of smeerbare variant van het koekje is dus eerder gering. Toch ligt die goesting aan de basis van het conflict in deze versie van het bekende sprookje Hans en Grietje. De versie is het resultaat van een wat vreemde coproductie tussen **NTGent**, **Schauspiel Köln** en een bekende koekjesfabrikant.

Eén en ander zorgt er voor dat acteur **Wim Opbroeck**, zijn Zwitserse stemcoach, en nog een Duitse en een Nederlandstalige collega in dit stuk een vermakelijk soort Pfaff-Duits spreken (voor de allerkleinsten: Jean-Marie Pfaff is de halfduitse grootvader van Rode Duivel Thibaut Courtois). Ze heten alle vier Hans en belanden niet in een peperkoekenhuisje, maar in een koekjesfabriek, waar wel gewerkt maar niet gesnoept mag worden. Het decor, de belichting, de obligate heks, maar vooral de muziek afkomstig uit de negentiende-eeuwse kinderopera Händsel und Gretel van componist **Engelbert Humperdinck**, zorgen ervoor dat deze vermakelijke familievoorstelling af en toe omslaat in een griezelsprookje dat in de zaal voor ouderwets gegil zorgt. ■ MB

ZA · 21 DEC · 15.00

Hans en grietje (+6j)

NTGent/ Schauspiel Köln/ Lotus Bakeries
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Slow

OPWIJK In de dorpskern van Opwijk staat de patiowoning die onlangs de architectuurprijs van de provincie Vlaams-Brabant in de wacht sleepte, een staaltje van Slow Architecture. Slow, niet omdat het nogal wat voeten in de aarde had om een bouwvergunning te bemachtigen en het bouwproces erg traag en moeizaam verliep. Slow Architecture houdt rekening met de kwaliteiten en mogelijkheden van de bestaande context om van daaruit een woning te ontwerpen die thuis is in de actuele omgeving. Dat klinkt logisch, maar in België heb je daar vaak het zoeken naar. In Opwijk liet architecte Marie-José Van Hee de gevel van de woning aansluiten bij het amalgaam van de omgevende, banale gebouwen. De woning zelf is verre van banaal. Achter de massieve, hoge bakstenen voorgevel schuilt een oase van ruimte, licht, lucht en groen. Dit is geen rijhuis met vooraan het woongedeelte, gevolgd door een lange tuin. Nee, de woning ligt als een wandeling uitgestrekt over het perceel. In het volume aan de straatkant zijn praktijkruimte en slaapkamers ondergebracht. Langs twee binnentuinen kom je in de woonruimte met keuken en living. De keuken kijkt uit op de grote patio, waar planten hun weg zoeken in de brede voegen tussen de ruwe betontegels. De leefruimte biedt zicht op een uitgestrekte achtertuin. Glaspartijen die open kunnen bij warm weer, raamkoepels, dakvensters, doorlopende houten wanden, maken dat binnen en buiten één ruimte zijn. 'Je leeft het hele jaar door mee met de seizoenen. Het is als vakantie in eigen huis,' zegt de bouwheer. Zuiders wonen, het kan zelfs in België. ■ TDW

Koele hartstocht

EX
PO

Wie warme kleur, stille spanning, evenwichtige confrontatie wil zien en beleven, moet beslist naar de expo van kunstenaar **Guy Vandenbranden** (1926) in WoMa, de zopas geopende kunstgalerij in het oude tramstation van Wolvertem. Hij is één van de vertegenwoordigers, zij het niet de grondlegger, van het constructivisme in België, een geometrisch, abstracte kunst, die in België vanaf de jaren 1950 zijn weg zoekt met bewegingen als *Art Abstrait* en *Art Construit*. Sinds 1952 maakt Vandenbranden met een

onverzettelijke werkkraft en een doorgedreven discipline zijn eigen geometrische wetten. Hij gebruikt hierbij felle kleuren en geometrische oervormen: vierkant, balk, kubus, driehoek, rechte, cirkels, bogen. Met passer en meetlat omlijnt hij de geometrische vormen om ze daarna in te kleuren met vrolijke kleuren. Vandenbranden, met zijn introvert karakter, gaat een moeilijke, eenzame weg, wars van emotie en drama, op zoek naar het tijdloze en absolute. Alleen zijn pijp is zijn onafscheidelijke metgezel. Zijn werk staat los van symbool en betekenis. In WoMa wordt werk vanaf de jaren 1990 tentoongesteld, zonder titel, 'een melodie resumeer je immers ook niet in één noot'. Als je de tijd neemt om te kijken, veroorzaken deze minutieus beredeneerde geometrische composities emotie: kleuren gaan trillen, vormen lijken naar elkaar toe te bewegen. De koele hartstocht van Vandenbranden. ■ TDW

TOT 31 DEC
Guy Vandenbranden

Wolvertem, WoMa, Tramlaan 2
(vrijdag en zaterdag van 16.00 tot 20.00 uur
en op zondag van 15.00 tot 19.00 uur)

Land zonder landschap

EX
PO

Landschapsarchitect Bas Smets richtte in 2007 zijn bureau op in Brussel en verwierf razendsnel internationale bekendheid met zijn projecten voor landschappen en publieke ruimte over de hele wereld.

Met ontwerpen en realisaties voor parken in Arles, Tartu, Roeselare, Leuven, Ingelmunster en Antwerpen, territoriale visies voor Moskou, Bordeaux, Lille en Lyon Part-Dieu, filmdecors en nog veel meer, is zijn werk op zijn minst veelzijdig te noemen. Uitdagingen hoeft Smets niet ver te zoeken. België, zowat het meest ongeordende land van Europa, 'een land zonder landschap', aldus Smets, heeft dringende nood aan visie en structuur. In België zijn er momenteel zes werven waarbij Bureau Bas Smets betrokken is.

Ook voor Brussel en de Rand ontwikkelde Smets een plan: *Brussel-Territoriale visie 2040*. Bij de lezing van de bestaande Brusselse situatie ging hij op zoek naar wezenlijke elementen die als uitgangspunt konden dienen voor zijn ontwerp. Smets: 'Brussel heeft, in tegenstelling tot Londen of Parijs, geen grote rivier die als een rode draad doorheen de stad loopt. Ik nam de hydrografie onder de loep en kwam tot een lijntekening van beken en waterbekkens die

in de – grotendeels overdekte – Zenne uitmonden. Het patroon van die waterlopen is als een wijdvertakt netwerk van kleine adertjes die een vlak land afwateren. Het ontwerp van het nieuwe parkstelsel is gebaseerd op de stroomvalleien van onder andere de Molenbeek, Neerpedebeek, Geleytsbeek en de Woluwe. Parken en natuurgebieden die nu als geïsoleerde, groene eilandjes langsheen deze beken en waterbekkens liggen, worden hierdoor met elkaar verbonden en krijgen een nieuwe aantrekkingskracht. Het beeld van Brussel en de Rand zou er dan één kunnen worden van een stad en omgeving met verschillende lineaire parksystemen die niet alleen groene zones, maar ook agrarische, woon- en industriezones structuur geven. De realisatie heeft heel wat voeten in de aarde, maar dat is deel van de uitdaging. In Dilbeek gaat de heraanleg van het park van de Sint-Wivina abdij volgend jaar van start.'

De overzichtstentoonstelling *Landschappen* in deSingel laat zien hoe Bureau Bas Smets volgens een eigen methodiek zoekt naar mentale en fysieke constructies. In de eerste expositieruimte wandel je langsheen luchtfoto's, kaarten, grafische lijnen, projecttekeningen, plannen, spiegelbeelden. Actuele landschappen, waaronder dat van Brussel, worden in zeven etappes ontrafeld en hertekend. Het is aan de toeschouwer om een beeld van de nieuwe land-

Anneessens Palace

EX
PO

Het Anneessensplein in Brussel is een bijzondere plek. Als het tegenwoordig al eens in het nieuws komt, gaat het meestal over diefstallen of intimidatie, terwijl het plein ook heel wat andere, positieve verhalen te bieden heeft.

Met *Anneessens Palace* – een combinatie van een tentoonstelling en de tijdelijke heropleving van een oude cinema – proberen **Brussel Behoort Ons Toe** (BBOT) en **Erfgoedcel Brussel** die verhalen te verzamelen en te verspreiden. BBOT neemt al sinds 1999 verhalen van stadsbewoners op, die worden verzameld in een audiotheek waar geregeld creatief gebruik van wordt gemaakt.

Zo trok BBOT negen maanden door de Anneessenswijk om de oude en recente bewoners ver-

halen en herinneringen te ont-futselen. Tijdens de interviews spraken verschillende oudere bewoners over de buurtcinema *Star*, die ook ooit *Anneessens Palace* heette, en die tussen 1909 en 1969 veel volk ontving.

Er werd besloten om in het midden van het plein opnieuw zo'n *cinema* in te richten. Dat wordt gedurende enkele weken een ontmoetingsplek waar je terecht kan voor een tentoonstelling over de recente geschiedenis van de arbeiderswijk die evolueerde tot een hedendaagse *melting pot*. De tentoonstelling bestaat uit een parcours van acht haltes die los van elkaar bezocht kunnen worden. In Anneessens Palace kies je je thema's en krijg je de bijbehorende audiogids en het boekje van de tentoonstelling. De verhalen van bewoners werden uitgebreid

met stukken uit openbare archieven. Over pensenkermissen en migratietrajecten, over de eerste halal slager en de aanleg van het Fontainaspark, over begrafenisondernemers en papegaaihandelaren,...

TOT 14 DEC
Anneessens Palace

Brussel, Anneessensplein,
02 223 21 51
(woensdag tot vrijdag van 10.00
tot 17.30 uur en zaterdag van 14.00
tot 18.00 uur)

schappen te vormen. Want dat is wat het begrip landschap eigenlijk betekent: de manier waarop we naar een bepaalde fysieke werkelijkheid kijken. Het is geen tastbaar of aantoonbaar gegeven, maar een verbeelding, een denkbeeld. In de tweede ruimte kan je enkele gerealiseerde projecten als een landschap beleven in een kijkervaring van 270 graden. Smets zoekt door de bomen het bos en doet dit op een gesofisticeerde, poëtische en multidisciplinaire wijze. ■ TINE DE WILDE

TOT 5 JAN
Landschappen

Bureau Bas Smets
Antwerpen, VAI &
deSingel,
www.vai.be

Stroomvalleien van
Brussel en Rand

Engelen bestaan

MU
ZIEK

Hun groepsnaam herinnert aan een middeleeuws hoofs minnelied, maar **Laïs** heeft zich nooit beperkt tot de oude liedkunst uit onze streken. Ook het Franse chanson van Brel tot Stromae en de liederen van volkeren die zich onderdrukt voelen, zoals de Corsicanen of de Basken, sieren het repertoire. Na een drukke festivalzomer onder de vleugels van Maandacht oriënteren **Annelies Broens**, **Nathalie Delcroix** en **Jorunn Bauweraerts** hun liederen voor een tour langs kerken en kapellen. 'Deze gebouwen zijn opgetrokken om tot innerlijke verdieping te komen', licht

Bauweraerts toe. 'Onze songs krijgen er een meerwaarde door en de gebouwen komen opnieuw onder de aandacht. Bovendien zorgen we voor een gezellig winters sfeertje met warme chocolademelk en heerlijke glühwein.' De bescheiden instrumentale begeleiding versterkt het engelachtige karakter van de stemmen. **Seraphine Stragier** speelt afwisselend cello, harp en viool. **Niels Verheest** brengt zijn hammond mee. ■ LD

DO · 19 DEC · 20.30
Midwinter Tales

Laïs
Beigem, Kerk, 02.263.03.43

agenda

PODIUM

THEATER

6 EN 7 DEC · 20.30

Ik ben vast de enige

De Zonderlingen
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

11, 12, 13 EN 14 DEC · 20.30

Zwarte woud forever

Suzanne Grotenhuis
Buizingen, Don Boscokerk, 02 381 14 51

WO · 11 DEC · 20.30

Garmisch-Partenkirchen

Skagen/ Mathijs F. Scheepers
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 13 DEC · 20.30

Sinatra

Vernieuwd Gent Volkstoneel
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 14 DEC · 20.30

Phaedra

Theater Zuidpool
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 15 DEC · 15.00

Amadeus

Loge10
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

WO · 18 DEC · 20.30

Jerusalem 2003-2013

Berlin
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 21 DEC · 20.30

Breken

Kommil Foo
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

KIDS

ZO · 1 DEC · 14.00

Sinterklaashappening

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 1 DEC · 9.00

Musti

familiefilm
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO · 1 DEC · 15.00

Ook de Sint steekt zijn vinger in de lucht (+4j)

Jan De Smet
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 1 DEC · 15.00

Als hij kon toveren (6-12j)

Stefaan Six
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

WO · 4 DEC · 14.30

De grote Sinterklaasshow

Sinterklaasbende
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 7 DEC · 14.00

Bijt-ie in je bil (+2j)

Ageeth de Haan
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 8 DEC · 15.00

Ponyo (+6j)

familiefilm
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 15 DEC · 10.00

Pudding T (+5j)

ontbijtfilm
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 15 DEC · 15.00

Peter en de wolf (+3j)

De Maan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 20 DEC · 20.00

Tinteltenen (5-12j)

jukebox voor kids
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 21 DEC · 10.00

Mannetje maan (+6j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 21 DEC · 15.00

Hans en grietje (+6j)

NTGent/ Schauspiel Köln/
Lotus Bakeries
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 22 DEC · 15.00

Roomvlekpieternel (+5j)

Els Trio
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

HUMOR

Veel is mogelijk

De Schedelgeboorten

DI · 3 DEC · 20.30

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZA · 21 DEC · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Wanneer gaan we nog eens bowlen?

Bart Cannaeerts
DO · 5 DEC · 20.00
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 19 DEC · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 6 DEC · 20.00

Try-out conference 2013

Geert Hoste
Tervuren, pachthof Stroykens,
02 766 53 47

DO · 12 DEC · 20.30

En? Alles goed?

Fried Ringoot
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DO · 12 DEC · 20.30

Bekent

Nigel Williams
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 12 DEC · 20.30

Hier is wat ik denk

Wouter Deprez
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 13 DEC · 20.00

Zwerm

Henk Rijckaert
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 13 DEC · 20.30

Overleeft 2013

Michael Van Peel
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Jerusalem 2003-2013 (18/12)

Musti (1/12)

ZA · 14 DEC · 20.30

Spijtig, spijtig, spijtig

Wim Helsen
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

SENIOREN

DI · 10 DEC · 14.30

Meer dan zoj ver

Günther Neefs
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DANS

DI · 3 DEC · 20.30

Pina (3D)

dansfilm van Wim Wenders
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 4 DEC · 20.30

Discografie

Marc Vanrunxt & Arco Renz
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Re: Zeitung

P.A.R.T.S. Foundation

ZA · 7 DEC · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 13 DEC · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 21 DEC · 20.15

Panghat performing arts group

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

LITERATUUR

VR · 13 DEC · 20.00

Van, voor, over, door Herman De Coninck

Kristien Emmerechts,
Sylvie De Pauw e.a.
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 22 62

**MU
ZIEK**

ZO · 1 DEC · 11.00

Day Today

Nicky Langley zingt Anita O'Day
en Doris Day
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO · 1 DEC · 11.00

Mensen zijn gemaakt van dun papier

Jonas Winterland
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 5 DEC · 20.00

Radio Souffriau

Free Souffriau
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO · 5 DEC · 14.00

L'esprit de Brel

Bruno Brel & Micheline Van Hautem
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 6 DEC · 20.15

Ferritales

Sarah Ferri
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 6 DEC · 20.30

Nothing but Rhytm

Power! Percussion
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 7 DEC · 20.00

Duveltjeskermis

Esmé Bos
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 7 DEC · 20.00

Nekka Nacht: halve finale

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

WO · 11 DEC · 20.30

Hirundo Maris

Arianna Savall
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Tom Vanstiphout

WO · 11 DEC · 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 14 DEC · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO · 12 DEC · 20.00

Ik ga op een berg wonen

JackoBond
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 12 DEC · 20.30

One night only

Günther Neefs
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 13 DEC · 20.30

Deep River Quartet

Christmas in concert
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZA · 14 DEC · 20.00

Chanson. Une belle histoire

Bart Van Loo & Eddy et les vedettes
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DI · 17 DEC · 20.30

De Bonski's kennen hun wereld

Lennaert & de Bonski's
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

DO · 19 DEC · 20.30

Midwinter Tales

Laïs
Beigem, Kerk, 02 263 03 43

VR · 20 DEC · 14.00 EN 20.00

Kerst is van iedereen

Waltra Collection
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 20 DEC · 20.00

Ik zou wel eens willen weten

Hubert Damen
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 20 DEC · 20.00

The Ghent Folk Violin Project

Ossel, Sint-Jan-de-Doperkerk,
02 460 73 24

VR · 20 DEC · 20.15

They are alive and from Belgium

Not The Beatles
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR · 20 DEC · 20.30

Kerstconcert

Soetkin Baptist en KOKHER
Zellik, Sint-Bavokerk,
02 456 01 60

ZA · 21 DEC · 20.00

Volkliedes II

Axl Peleman
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 21 DEC · 20.30

Voice Male

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Peter en d wolf (15/12)

L'esprit de Brel (5/12)

Duveltjeskermis (7/12)

KLASSIEK

ZO · 1 DEC · 11.00

Strijkkwartet Amici Della Musica

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 1 DEC · 15.00

Buitenland

Roel en Veerle Dieltiens
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 6 DEC · 20.00

Beethoven – Ravel – Dvořák

Ceske Trio
Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 371 22 62

VR · 13 DEC · 20.00

César Franck internationale pianocompetitie

openingsconcert
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

VR · 13 DEC · 20.30

Beethoven, Poulenc, Prokofiev

Belgische Kamerfilharmonie & piano-
duo Mephisto
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO · 15 DEC · 20.00

César Franck internationale pianocompetitie

finaleavond
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

VR · 20 DEC · 20.30

Kerstconcert

Gent Madrigaalkoor
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

JAZZ

DO · 12 DEC · 20.30

Hoax

Hoeilaart, cafetaria Felix Sohie, 02 657 05 04

ZO · 1 DEC · 20.00

Los Flamencos

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 4 DEC · 20.30

The Place Beyond the Pines

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 4 DEC · 20.30

Docville 2

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 8 DEC · 20.00

Midnight's Children

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 9 DEC · 20.30

Marina

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 10 DEC · 20.30

La tendresse

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 12 DEC · 20.30

Disconnect

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 13 DEC · 14.00 EN 20.00

Kid

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

MA · 16 DEC · 20.30

Diana

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA · 16 DEC · 20.30

Rush

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI · 17 DEC · 20.30

La grande bellezza

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 18 DEC · 20.00

Anna Karenina

Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

WO · 18 DEC · 20.30

The conjuring

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 19 DEC · 15.00 EN 20.00

Kapringen

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

ZO · 22 DEC · 20.00

Het Vonnis

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 23 DEC · 15.00

Turbo (3D)

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

26 TOT 30 DEC

BE filmfestival

Brussel, Bozar, www.befilmfestival.be

EX PO

VANAF 21 NOV

Ramayana, Indiase miniatuurkunst

Brussel, Jubelparkmuseum, www.kmkg.be

4 TOT 20 DEC

Marisse De Cuyper

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

6 TOT 15 DEC

Juan Maria Bollé

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 15 DEC

Paul Corbeel

frontstagefotograaf
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 14 DEC

Anneessens Palace

Brussel, Anneessensplein, 02 223 21 51

TOT 22 DEC

Régine Van Nerom

kalligrafie
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 28 DEC

Angèle Hoovelts

Tervuren, Spaans Huis, 02 767 44 37

TOT 31 DEC

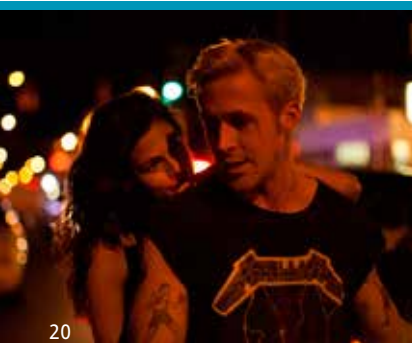
Guy Vandenbranden

Wolvertem, WoMa, Tramlaan 2

The place beyond the Pines (4/12)

Rush (16/12)

BE filmfestival (26-30/12)

TOT 5 JAN
Landschappen

Bureau Bas Smets
Antwerpen,
VAi & deSingel,
www.vai.be

TOT 12 JAN
**Van de Velde: passie,
functie, schoonheid**

Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg.be

TOT 9 MAA
Michel Seuphor

Drogenbos, FelixArt museum,
www.felixart.org

MA · 2 DEC · 15.00
**India, mysterie en
symboliek in de kunst**

Grimbergen,
CC Stombeek,
02 263 03 43

DI · 3 DEC · 14.00
**Achter de schermen van
de cel vermiste personen**

Alain Remue
Dilbeek,
kasteel La Motte,
02 466 20 30

DI · 3 DEC · 14.15
**Tragische dimensie
van het bestaan**

prof. em. dr. S. Ijsseling
Brussel, campus HUB,
016 25 06 35

WO · 4 DEC · 19.30
**Is de urbane
smeltkroes werkbaar?**

Patrick Janssens en Bilal Benyaich
Brussel, deBuren,
www.deburen.eu

MA · 9 DEC · 20.30
Verdi en Wagner

Luc Joosten
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 10 DEC · 14.00
**Romantiek:
Mendelsohn-Bartholdy**

Wouter De Bruyne
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 13 DEC · 14.00
**Eetcultuur in de 19e
en 20e eeuw**

Dilbeek,
*t Verloren Hofke,
02 569 34 58

DI · 17 DEC · 19.00
**Maak kennis met
je smartphone**

Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

DI · 17 DEC · 19.30
Werken aan WEconomy

Jan Joncker en Piet Depuydt
Brussel, deBuren,
www.deburen.eu

DI · 17 DEC · 14.15
**Internationalisering van
de Vlaamse rand**

prof. dr. J. Degadt
Brussel, campus HUB,
016 25 06 35

DO · 19 DEC · 18.00
**Delicatessen uit
een kleine wereld**

documentaire
Brussel, Muntpunt, www.deburen.eu

DO · 19 DEC · 19.00
**Aan de slag met
je smartphone**

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO · 5 DEC · 14.00
**Zoniënwoud vanuit
Jezus-Eik**

Jezus-Eik, GC de Bosuil, www.ngz.be

ZO · 8 DEC · 14.00
**In het spoor van
de monniken**

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO · 12 DEC · 14.00
Restanten van oorlog

Hoeilaart,
parking station Groenendaal,
www.ngz.be

3 TOT 5 DEC · 14.00
Ik voel me goed
Sinterklaasfeest met Geena Lisa,
Johan Verminnen e.a.
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 8 DEC · 14.00
Kerstmarkt

Wemmel,
GC de Zandloper, 02 460 73 24

WO · 18 DEC · 14.30
**Bezoek aan
het riolenmuseum**

Brussel,
www.coördinatiezenne.be

ZO · 22 DEC · 11.00
**Praatcafé met
3 bekende toogkasten**

Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma,
02 371 22 62

www.randkrant.be

Na de zomer komt de herfst. Onze fotograaf David Legrève heeft een wel heel bijzonder beeld genomen in zijn reeks *De vier seizoenen*. Nieuwsgierig? Kijk op onze website: www.randkrant.be

Onze medewerker Herman Dierickx heeft het over de wormkruidbij, de kattenstaartdikpootbij, de slobkousbij en het anders kijken naar de natuur. Nieuwsgierig? Kijk op onze website: www.randkrant.be

Wil je meer weten over *slechte wijven* en Brusselse straatliedjes uit de Grooten Oorlog? Onze medewerker Guido Fonteyn vertelt er meer over op onze website www.randkrant.be

Anneessens Palace (tot 14/12)

Eetcultuur in de 19e en 20e eeuw (13/12)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Een apocalyptisch hart onder de riem

Nu Kerstmis met rasse schreden nadert, is het tijd voor een stukje theater waar je het lekker warm van krijgt. *Zwarte Woud Forever* van Suzanne Grotenhuis gaat over het einde van de wereld, maar ook hoe we die met zijn allen erg gezellig kunnen maken. En achteraf neem je gewoon je eigen kerstboom mee naar huis.

TEKST Joke Bellen ■ FOTO Filip Claessens

Suzanne Grotenhuis zoekt naar de juiste woorden wanneer ze het thema van de voorstelling wil omschrijven. 'Stel je voor dat de wereld zou vergaan, hoe zou je je daarop kunnen voorbereiden? Je zou dat alleen kunnen doen, bijvoorbeeld je kelder volstouwen met proviand, maar mij leek het veel leuker om het samen te doen met anderen. Dus in de voorstelling zoek ik met het publiek naar oplossingen.'

Warm gevoel

Ondanks het apocalyptische uitgangspunt wordt het een gezellige kerstvoorstelling. 'Ja, de bedoeling is dat je een warm gevoel krijgt. Vaak zie je in theater hoe slecht het gaat met de wereld, maar ik wil de mensen een hart onder de riem steken. Ik breng een soort geïmproviseerde monoloog over wat ik zelf heb meege-

maakt, en dat zijn best grappige dingen. De tekst ligt wel vast, maar de manier waarop ik speel, is heel los en vrij. Ik speel ook geen personage, het is meer een dialoog tussen mezelf en het publiek. Sommige mensen zeggen dat Zwarte Woud Forever iets weg heeft van een eindejaarsconferentie van Freek de Jonge, omdat ik anekdotes vertel en liedjes zing, en omdat de tekst vanuit mezelf vertrekt.'

De voorstelling ontstond uit de samenwerking met Selm Wenselaers. 'Ik ontmoette Selm voor het eerst toen we beiden meewerkten aan een project van theatergroep De Queeste in Hasselt. Hij deed research, ik acteerde. Hij woont net als ik in Antwerpen en sinds ik bij hem in de auto stapte, zijn we niet meer gestopt met praten. Ik vertelde dat ik iets wilde doen met religie en kerk en hij zei: *Goed, laten we dat doen*. Zo begon het.'

Sponsorende kerstbomen

'Ik heb het ook over het ontstaan van de voorstelling zelf; de hele avond is een zoektocht van iemand die een verhaal probeert te vertellen. Dat we het zonder subsidies hebben moeten doen, bijvoorbeeld.'

Een fijn voorbeeld van Suzannes budgetvriendelijk aanpak is het decor. 'Ik had het idee om het einde van de wereld te vieren in het Zwarte Woud in Duitsland, omdat die plek nog niet onder water zou staan door de opwarming van de aarde, in tegenstelling tot Vlaanderen en Nederland. Je kan daar ook uitstekend Kerst vieren, met al die dennenbomen. Dus bouwen we telkens een gigantisch decor van bio-dennenbomen, die we achteraf aan het publiek verkopen. Zo betaalt het decor zichzelf terug. Met de winst kunnen we extra kabels of nieuwe lampen kopen.'

Kerst in september

Zwarte Woud Forever werd geselecteerd voor Circuit X, de tak van het Theaterfestival waarin nog onbekende theatermakers hun project aan een breed publiek kunnen tonen. 'Toen Els De Bodt (festivaldirecteur Theaterfestival, n.v.d.r.) ons belde om te zeggen dat we geselecteerd waren, dachten wij: *Oh shit, wat nu? Hoe moeten we een kerstverhaal gaan spelen in september?* We vroegen ons af of het wel zou werken, zo'n lege kerk met kerstbomen in volle nazomer. Maar het kwam allemaal goed: we hebben zelfs de Roel Verniersprijs gewonnen, de prijs voor de meest beloftevolle jonge theatermakers. Met die geldprijs kunnen we onze nieuwe voorstelling financieren. Het wordt iets met *thuis* en *tevreden*. Waarschijnlijk ga ik werken op een cruiseschip om er te praten met mensen en zo ideeën op te doen.'

11, 12, 13 EN 14 DEC · 20.30
Zwarte Woud Forever

Suzanne Grotenhuis

Buizingen, Don Boscockerk, 02 381 14 51

Sorteercentrum Spullenhulp

Kleding inzamelen voor de armen

Van over heel het land rijden vrachtwagens met ingezamelde kleding naar het sorteercentrum van vzw Spullenhulp in Sint-Pieters-Leeuw. Liefst 6.000 ton kledij per jaar wordt hier gesorteerd, verpakt en verstuurd naar de kledingbedeling, sociale kledingwinkels of Afrika voor verkoop. De sociale werking is echter bedreigd door een beslissing van de gemeente Asse. TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Spullenhulp helpt al 75 jaar de armste mensen in onze samenleving. In Brussel vangt de vereniging daklozen op, verdeelt ze gratis kleding aan wie het nodig heeft, en via een netwerk van tweedehands winkels biedt ze betaalbare spullen aan. Grootste bron van inkomsten is de kledinginzameling

via de kledingcontainers. Opgelet, niet alle containers zijn van Spullenhulp; sommige zijn van privéfirma's die er geld mee verdienen. Bij Spullenhulp gaat een klein deel van de kleding rechtstreeks naar de daklozen, ongeveer 7% gaat naar de winkels van Spullenhulp en het grootste deel wordt verkocht in het buitenland. 'Vooral in de rijkere Afrikaanse landen', vertelt Dirk Van den Spiegel. 'Wij zijn geen derdewereldorganisatie, maar richten ons op de vierde wereld in eigen land. Als we de kledij ginds gratis verdelen, kan onze vereniging niet overleven.'

Het economische hart van vzw Spullenhulp ligt aan de Klein Bijgaardenstraat in Sint-Pieters-Leeuw. Zestig werknemers zijn er vijf dagen op zeven in de weer om de toestroom aan kleding te sorteren en te verpakken. Onder hen veel sociale werknemers die via OCMW's worden doorgestuurd en een opleiding volgen of werkervaring opdoen. Twaalf vrachtwagens zijn continu op de baan om de kledingcontainers te legen. De ingezamelde kleding is soms in zakken verpakt, maar het gaat evengoed over losse kledij. 'Een recent fenomeen. Vuilniszakken kosten geld en blijkbaar besparen mensen daarop. Jammer, want dat betekent meer werk voor ons.'

Eerste en tweede sortering

Via een transportband komen de kledingstukken in de grote werkhal terecht. Enkele werkrachten sorteren de kleding. 'Alle afval en kledij van betere kwaliteit gaat er hier uit. De rest – ongeveer 60% – is voor export en wordt gesorteerd per soort: broek, hemd, rok, en

zovoort.' Alleen het deel dat rechtstreeks aan daklozen wordt bedeed, wordt gewassen, de andere kledingstukken niet. Nadien volgt een grondigere, tweede sortering. Veel ijverige handen pluizen de kledij opnieuw uit. De jassen, broeken, hemden en andere stukken worden gesorteerd volgens geslacht, leeftijd, seizoen en stof. Kledij dat volledig uit wol of katoen bestaat wordt gerecupereerd voor de tapijtindustrie. Aan de andere kant van de loods wordt de gesorteerde kledij in pakketten geperst, klaar om verscheept te worden. De betere kleding voor de winkels van Spullenhulp wordt netjes gesorteerd en ingepakt in plastic.

Bom onder werking

De sortering loopt gesmeerd, maar sinds kort ligt er een bom onder de werking van Spullenhulp en andere liefdadigheidsorganisaties die kleding inzamelen. De gemeente Asse laat immers niet elke container meer toe. Het schepcollege schreef een aanbesteding uit en de bvba VICT haalde die binnen. De firma betaalt de gemeente hiervoor 1.075 euro per kledingcontainer. Het gaat om 33 containers. 'Wij betalen nooit om onze containers te plaatsen', vertelt Van den Spiegel. 'Geld vragen voor kledingcontainers is een extra bron van inkomsten voor een gemeente. Het contract in Asse geldt voor drie jaar; is dus goed voor meer dan 100.000 euro. Daarmee kunnen wij niet concurreren. Als andere gemeenten dat voorbeeld volgen, komen wij in de problemen. Op deze manier ondermijnt het gemeentebestuur onze werking.'

DE Kleidersammlung für die Armen

Das Sortierzentrum der vzw Spullenhulp in Sint-Pieters-Leeuw sortiert, verpackt und versendet jährlich 6.000 Tonnen Altkleidung. Sechzig Mitarbeiter sind an fünf Tagen in der Woche damit beschäftigt. Darunter befinden sich eine Reihe von sozialen Arbeitnehmern, die von den Ö.S.H.Z. vermittelt werden und eine Ausbildung absolvieren oder Arbeitserfahrung sammeln. Die Altkleidung geht dann an die unmittelbare Kleidungszuteilung an die Armen, die sozialen Kleidergeschäfte oder nach Afrika zum Verkauf. Sie Sortierung läuft wie geschmiert, doch seit kurzem tickt eine Zeitbombe unter der Funktionsweise von Spullenhulp und auch anderen karitativen Einrichtungen, die Altkleidung sammeln. Die Gemeinde Asse hat die Aufstellung von Altkleidercontainern an eine Privatfirma vergeben, die dafür zahlt. 'Wenn andere Gemeinden diesem Beispiel folgen, bekommen wir Probleme,' sagt Dirk Van den Spiegel.

Tussen spoorweg en autostrade

Jaarlijks zakken tienduizenden bezoekers af naar het Bloso-domein in Hofstade. Je kunt daar eindeloos wandelen en zeker in de winterperiode ligt er alles vredig bij. Maar wist je dat vlakbij twee leuke natuurwandelingen liggen die je nog meer rust bezorgen?

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Je kunt de wandeling starten nabij het zwembad ter hoogte van de Tervuursesteenweg, vlak naast de spoorweg en daar, parallel met die spoorweg, de Zandstraat nemen die overgaat in het Vriezenbroek. Iets voorbij de Barebeek ga je links door het klaphek waarna je je in het begrazingsblok bevindt en de Gallowaykoeien kunt ontmoeten. Die koeien zijn meteen de reden waarom je de hond absoluut aangelijnd moet houden, want ze hebben het niet zo begrepen op de afstamelingen van hun natuurlijke vijand, de wolf.

In het natuurgebied krijg je een keur aan leefgebieden voorgeschoteld: van graasweiden tot beekoevers en hooiweiden, over oude wissenvelden en poelen tot jonge (moeras) bossen. In het aanwezige sleedoornbestand heeft de sleedoornpage ongetwijfeld eitjes gelegd die nu aan de takken hangen. Met wat geluk zie je nog de restanten van het groot warkruid dat zich tijdens de zomer wurgend rond de grote brandnetels heeft gewonden. Op de Barebeek dobberen altijd wel watervogels die zich snel uit de voeten maken als er wandelaars passeren.

Barebeek

Het bijenhotel ligt er nu verlaten bij, maar de vele opgevulde gaten maken duidelijk dat er heel wat bewoning is. Vanaf maart komen de eerste soorten tevoorschijn en de laatste vertegenwoordigers sluiten het seizoen pas af omstreeks augustus of september.

In het Vriezenbroek ligt de waterscheidingslijn tussen het Dijle- en het Zennebekken. De Zenne vormt de westgrens van het natuurge-

bied; de oostgrens wordt afgelijnd door de Barebeek, die enkele kilometer verderop in de Dijle uitmondt. Daar bevindt zich het natuurgebied Barebeekmonding dat vooral wordt gekenmerkt door overstromende weiden en graslanden. Ook dat gebied is een bezoek waard. Het water van de Barebeek blijft voorlopig nog te vuil om veel leven te bevatten, maar verbetering is op komst omdat Aquafin de waterzuiveringsinfrastructuur stroomopwaarts het Vriezenbroek aan het uitbouwen is. Het duurt allemaal lang, maar op middellange termijn is de hoop op een ingrijpende verbetering zeker gewettigd.

Natuurwaarde

De Broekstraat vormt de scheiding tussen beide rivierbekkens. Het regenwater dat ten westen van de Broekstraat valt, komt in de Zenne terecht, het water dat ten oosten valt wordt via de Barebeek naar de Dijle afgevoerd. Nu bevinden zowat alle gronden van het natuurgebied zich tussen beide waterlopen; op termijn kan dat veranderen wanneer bijkomende gronden zouden worden toegevoegd. Dat zijn nu al percelen

die een zekere natuurwaarde hebben, die mits een aangepast beheer nog sterk kan verhogen; net zoals het met de huidige natuurpercelen is gegaan. Toen die nog in gebruik waren voor de landbouw was hun natuurwaarde beperkt. Het consequent natuurbeheer werpt inmiddels zijn vruchten af. Er bloeien meer bloemen in de graslanden – daar merk je in deze periode van het jaar uiteraard weinig van -, er ligt veel meer dood hout in de bossen, wat ten goede komt aan de vele insectensoorten, en het geeft een boost aan de paddenstoelen, waarvan er de jongste tien jaar veel soorten zijn bijgekomen. Nu is het de tijd van de (korst)mossen die je hier in grote aantallen vindt. Het Vriezenbroek is nat, en dat weten mossen te waarderen. Op de ondergelopen weilanden troepen meeuwen samen of mijmeren ganzen en Kievieten na over het voorbije of komende seizoen, wie zal het zeggen?

i Je kunt een plannetje met de wandelingen downloaden via www.natuurpunt.be/uploads/denatuurin/plannetjes/plan_vriezenbroek.pdf

Stommiteit van de dag

Een boom van drie meter is een bos. De verkeerspalen in Brussel zijn te Vlaams. Mooiere mensen zijn beter, jaja, echt wetenschappelijk onderzoek met wolven bewijst dat. Zwarte Piet mag niet langer aan de zijde staan van Sinterklaas. Voorlopig geen winteropvang voor daklozen, want de ene overheid vindt dat de andere meer moet doen. Stop. Genoeg. Zelfs al is dit slechts een lukraak topje van de ijsberg, bij zoveel hedendaagse stommiteiten dwalen de gedachten van de kijker af. En hoe gaat dat? Je ziet, hoort, leest of ruikt iets en, pats, daar stoomt een tafereel van vroeger door je kop.

Daar zaten we dan, vermoeid in kleermakerszit voor onze geleende tent. Een blik plaatselijke sör (bier) in de hand, een pot meeneemgoulash op het vuur. Struikelend over de boomwortels hadden we onder een koppel dennenbomen een fijne plaats uitgezocht op het uitgestrekte terrein van camping Billegetocanko aan de Donau in Szentendre, Hongarije. We waren er naar toe gehobbeld in onze gammele Simca, een overblijfsel van een overleden nonkel. Hobbeld hobbeld. West-Duitsland, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije. Hobbeld hobbeld. Vanaf Bratislava was het behelpen langs kleine, regionale wegen. Putten bijna zo diep als in de Belgische wegen. Een avontuur aan 30 km per uur. Het was juni 1989 en we hadden tijd genoeg. We reisden om te leren (toen nog), trokken braafjes baantjes in het zwembad onder het waakzame en strenge oog van de genadeloze badmeesters in witte schorten; in het zwembad duiken was ten strengste verboden. We luisterden naar een hemels concert in de Matthiaskerk in Buda en zagen de engelen vliegen. We waren onder de indruk van het immense neogotische parlamentsgebouw in Pest. We lagen in het buitenbad van het neobarokke Thermaalbad Széchenyi Fürdő rustig onze schilfers van de rug aan het schrobben tot plots, vlak naast mij, een zwaarlijvige man proestend boven water kwam als een zuchtend nijlpaard. Hé! We voelden ons sterk als een stier na het drinken van enkele glazen

Egri Bikavér en al snel hadden we door dat de plaatselijke vörösbor (rode wijn) beter was dan de sör. We reden hopeloos verloren in de eindeloze bosrijke heuvels van het oostelijke niemandsland en waren als kinderen content dat we na twee dagen terug in de bewoonde wereld stonden, naftbak leeg. Idyllisch, zo leek het. Maar schijn bedriegt, want op camping Billegetocanko in dat kunstenaarsdorpje, twintig kilometer ten noorden van Budapest, groeide het aantal tenten in snel tempo aan. Net als het gerezemoes en de opwinding, maar niet de opwinding van vakantie. De ene volgestouwd Trabant na de andere was het campingterrein opgedraaid. Schildpaden met hun huis op het dak. Tienduizenden Oost Duitsers die het zich konden permitteren, zakt die zomer massaal af naar Hongarije nadat het IJzeren Gordijn stilaan werd geopend. Oudere mensen, jonge mensen met jonge kinderen, mensen met werk, mensen zonder werk. Vooral mensen met zorgen. Ze konden absoluut niet terug naar hun land. En wat zouden de volgende maanden brengen? Starende blikken, onzekere blikken, zenuwachtige blikken, hier en daar een verontschuldigend lachje. En woede, natuurlijk.

Woede en gelatenheid, die vreemde combinatie, zag ik ook terug in de ogen van de krakers van de Gesùkerk in Sint-Joost-ten-Node. Een regiment rijkswachters zette hen midden in de nacht pardoes uit hun pand op een moment dat ze met de gemeentelijke overheid afspraken probeerden te maken voor een ander onderkomen. De veiligheid van het gebouw laat te wensen over, jazeker. De hygiëne ook, jazeker. De overlast, waarschijnlijk. De drugs, vermoedelijk. Valsspellers, ongetwijfeld. Maar moest dat zo? Uitzetten en de straat opsturen. Hop, naar de totale illegaliteit. Net op een moment dat we vernemen dat de kloof tussen arm en rijk steeds groter wordt, in Brussel, in de Rand. En dat is geen stommiteit van de dag.

TEKST Geert Selleslach

3 | Cultuurhuizen: British

Engels op

Als je Groot-Brittannië zegt, zeg je Britse flair. Dat geldt ook voor de British Council, een organisatie in Brussel die met diezelfde flair allerlei initiatieven neemt om bruggen tussen culturen te slaan. De Engelse taal en vertrouwen zijn het cement. TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Engels is meer dan een taal, het is een vaardigheid die je steeds meer nodig hebt om vlot in onze geglobaliseerde wereld te kunnen bewegen. De British Council ziet Engels dan ook in de eerste plaats als een handig instrument dat je helpt om op een actieve manier deel te nemen aan de wereld van vandaag. 'Wij stellen onze expertise in Engelse taaltraining op verschillende manieren ter beschikking. Via onze website krijg je bijvoorbeeld toegang tot podcasts met allerlei oefeningen om je Engelse taalvaardigheden aan te leren of te verbeteren. Je kunt er apps downloaden waarmee je je Engels kunt bijschaven. Zo is er bijvoorbeeld de *Premier Skills app*, een applicatie voor voetballiefhebbers die Engelse voetbaltermen onder de knie willen krijgen. Al deze tools zijn gratis', zegt Pascale Laurent, Examinations Services Manager. 'Voor de kleinsten is er ons online programma *LearnEnglishKids*. Het bevat

natuurlijk

Mossentijd

Winter is mossentijd. Mossen zijn een bijzondere groep planten met wel heel kleine vertegenwoordigers. Logisch dus misschien, dat ze over het hoofd worden gezien, zelfs door gedreven natuurliefhebbers. TEKST Herman Dierickx

Om de vele honderden soorten die Vlaanderen rijk is op naam te brengen, moet je van goede huize zijn. Mossenkenners of *bryologen* weten daar wel weg mee, maar ze moeten regelmatig beroep doen op een loop of

microscop om tot de juiste soortnaam te komen. Mossen zijn planten, want ze bezitten bladgroen en ze doen aan fotosynthese. Het zijn in feite sporenlantjes, zoals varens en paardenstaarten dat ook zijn. Het eigenaardige is dat mossen niet over echte wortels beschikken, maar over hechtdraden waarmee ze zich vasthechten aan het substraat waarop ze leven. En de blaadjes zijn zo dun dat je er bijna doorheen kunt kijken. Daarmee nemen ze voedsel als stikstof en mineralen op uit het water of uit de lucht en groeien ze verder.

Geef toe: een merkwaardige en intrigerende levenswijze. Als je nog wat dieper graaft, wordt het leven van mossen er alleen maar boeiender op.

Hun topseizoen bij ons is de herfst en de winter. Dan hebben ze weinig last van concurrenten zoals grote planten die in de zomer in de weg staan en licht en voedsel wegnemen. Bovendien vormen ze in deze periode miljoenen sporen die ze vrij in de lucht laten vliegen. Dat kan beter nu gebeuren als er niet te veel grotere planten of bladeren van bomen in de weg staan.

zijn Brits

leuke video's, liedjes en spelletjes waarmee kinderen de Engelse taal leren en plezier beleven. Op onze site kunnen ook leerkrachten terecht voor trainingmateriaal waarmee ze hun Engelse lessen kunnen opfrissen. We bieden hen de mogelijkheid deel te nemen aan webinars waar ze met andere lesgevers van over de hele wereld van gedachten kunnen wisselen. We zijn voortdurend op zoek naar nieuwe, betere en leukere methodes', zegt Jan Van Uum, Examinations Manager Benelux.

De kracht van vertrouwen

De British Council heeft de ambitie om tegen 2025 ongeveer 100 miljoen mensen jonger dan 35 een internationale leerervaring aan te bieden. 'Op die manier willen we zoveel mogelijk jongeren de kans bieden om andere culturen te ontdekken. Vertrouwen is de basis van elke succesvolle relatie en begint met het openstaan voor de andere zodat je hem beter kunt leren kennen. Als je de andere begrijpt en met hem in dialoog kunt treden, ervaar je elkaar veel minder als een bedreiging en zul je veel meer geneigd zijn problemen uit te praten in plaats van vijandig tegenover elkaar te staan. Bruggen bouwen met andere culturen zien wij als een fundament voor een welvarende wereld', zegt Andrew Murray, Director van de British Council in Brussel. 'Een voorbeeld hiervan is ons project in Libanon. Scholen worden daar nu geconfronteerd met een toeloop van Syrische vluchtelingen. Met hen delen we op dit moment onze expertise in het

omgaan met interculturele verschillen. Via een train-the-trainer programma helpen we Libanese leerkrachten met het opvangen van Syrische kinderen die een andere taal spreken en een andere culturele achtergrond hebben. Of dit soort initiatieven Groot-Brittannië tastbare voordelen biedt? Niet op korte termijn. Op langere termijn zullen dergelijke acties het vertrouwen tussen mensen vergroten.'

Initiatieven op Belgische bodem

De British Council is wereldwijd actief. Wat doet de organisatie in België? 'We werken aan het concept *Fame Lab*, een wedstrijd voor jonge wetenschappers met een innoverend idee. Ze krijgen een paar minuten om hun idee

voor een panel te verdedigen. Voor dit initiatief zoeken we nog partners. Een ander project heeft te maken met de Eerste Wereldoorlog. Hiervoor werken we nauw samen met het Vlaams ministerie van Onderwijs. Ons doel is materiaal samen te stellen dat in het onderwijs gebruikt kan worden om jonge kinderen te laten kennismaken met de gruwelen van de oorlog. Dit jaar is het thema van de Belgisch-Britse conferentie de herinnering aan WOI. We richten ons vooral naar de jongere generatie en zullen hen onder andere via bezoeken aan het slagveld in Ieper achtergrondinformatie geven. Een veel sterkere boodschap over de nood aan interculturele dialoog kun je niet geven', zegt Andrew Murray.

FR Plus qu'une langue

L'anglais est bien plus qu'une langue, c'est une aptitude de plus en plus indispensable permettant d'évoluer facilement face à la mondialisation. Le British Council perçoit l'anglais comme un instrument pratique qui vous aide à participer activement au monde d'aujourd'hui. 'Nous mettons à disposition notre expérience en matière d'apprentissage diversifié de l'anglais. A titre d'exemple, notre site web vous permet d'actualiser votre anglais, les enseignants peuvent y chercher du matériel de formation,

les enfants y trouvent des jeux amusants pour apprendre la langue anglaise.' L'ambition du British Council est d'offrir une expérience d'apprentissage internationale à près de 100 millions de personnes de moins de 35 ans d'ici 2025. 'Nous voulons permettre au plus grand nombre possible de jeunes de découvrir d'autres cultures. Nous estimons que jeter des ponts avec d'autres cultures constitue la base d'un monde prospère', dit Andrew Murray, directeur du British Council de Bruxelles.

Zo kunnen die sporen zich beter verspreiden over grotere afstanden zodat de soort zich elders kan vestigen. Veel mossen kunnen zich zowel geslachtelijk als ongeslachtelijk voortplanten. In het eerste geval moet een beweeglijke zaadcel naar een onbeweeglijke eicel zwemmen en is dus een natte leefomgeving nodig. Bij een ongeslachtelijke voortplanting maakt het mosplantje gebruik van speciale broedlichamen die worden afgesnoerd van de moederplant. Beide voortplantingsmethoden worden gebruikt naargelang het uitkomt en naargelang de soort.

Hoe dan ook, deze miniplantjes zijn in grote getale aanwezig: in je tuin, op de daken, in natuurgebieden, op bomen en stenen. Je kunt het zo gek niet bedenken of ze zijn er. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat ze een speciale levenswijze hebben die onze verwondering opwekt tijdens een winterse wandeling. Geef ze de nodige aandacht door bijvoorbeeld eens naar hun sporendragers te zoeken en ze onder een loep of binoculair te leggen. Een wonderse miniatuurwereld gaat voor je open.

Fans of Flanders

Pistolets

op zondag

Weet jij wat chippoteren betekent? Sta je op zondagochtend in de rij bij de bakker? Ja? Dan ben je waarschijnlijk een geboren en getogen Vlaming. De duizenden expats die hier wonen, kijken echter vreemd op van onze woordenschat en gewoonten. Het VRT-programma Fans of Flanders maakt hen wegwijs.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

De televisiereeks Fans of Flanders is aan haar tweede seizoen bezig. Elke week bereikt de uitzending op Canvas en OP12 ongeveer 100.000 mensen. Expats, maar ook Vlamingen die de sympathieke en vaak grappige kijk op onze Vlaamse cultuur en gewoonten wel kunnen smaken. Het programma is een realisatie van het productiehuis Borgerhoff & Lamberigts TV in opdracht van de VRT. CEO Isabelle Baele groeide zelf op in de Rand, in Alseberg. 'Met veel Franstaligen rondom mij', blikt ze terug. 'Als kind werd ik in het kamp van de Vlamingen ingedeeld. Die stonden tegenover de Franstaligen, maar met ouder worden heb ik het als een pluspunt ervaren om in de Rand op te groeien. De meertaligheid geeft me zuurstof en openheid.'

Het helpt haar om expats te benaderen via Fans of Flanders. 'Het programma richt zich op expats, mensen die niet hier geboren en getogen zijn, maar voor een tijdje in Vlaanderen wonen. Een jaar, tien jaar, twintig jaar, de tijd is rekbaar. Het gaat niet alleen om Eurocraten maar ook om studenten, kunstenaars, ... Iedereen die hier verzeild is geraakt. De bedoeling van ons programma is om Vlaanderen bij deze groep bekend en bemind te maken. Zo worden ze een beetje ambassadeurs.' De meeste expats in Vlaanderen concentreren zich in de Rand, maar er wonen er ook veel in Brussel, Antwerpen en Gent.

Bucht? Kot? Zwanzen?

Een aflevering van Fans of Flanders duurt 25 minuten. Het taalgebruik is Engels, met Nederlandstalige ondertiteling. In rubrieken

DE Pistolets (d.h. Brötchen oder Schrippen) am Sonntag

Wissen Sie, was chippoteren (d.h. zaudern oder zanken) heißt? Stehen Sie am Sonntagmorgen auch beim Bäcker in der Schlange? Ja? Dann sind Sie wahrscheinlich als Flame geboren und aufgewachsen. Die Tausende Expats, die hier wohnen, schauen eher befremdet auf angesichts unseres Wortschatzes und unserer Gewohnheiten. Das VRT-Programm Fans of Flanders leistet hierzu Aufklärungsarbeit. Wir wenden uns direkt an die Expats, auf

pfiffige, lustige Weise mit nützlichen, kulturellen Informationen über das farbenfrohe Flandern. Übers Fernsehen, aber auch über die Webseite www.fansofflanders.be und die sozialen Medien', sagt Isabelle Baele. Das Programm wird auch aktuellen Themen angepasst. Gemeinsam mit dem Nachrichtendienst der VRT werden die Nachrichten der Woche in Flandern durchlaufen, mit den erforderlichen Erläuterungen.

als *I cook it my way*, *Things to do*, *Wablief* en *Little expats* krijgt de kijker een allegaartje aan leuke weetjes, recepten, bezoekadressen en culturele tips over Vlaanderen en Brussel voorgeschoteld. In *Wablief* legt presentator Chris Dusauchoit op een ludieke manier een typisch Vlaams woord uit, zoals chippoteren, bucht of kot. In *I cook it my way* stelt een expat een voor hem of haar typisch gerecht voor. *Little expats* richt zich op kinderen.

‘Er bestaan websites en andere initiatieven voor expats’, vertelt Baele. ‘Die zijn vooral van praktisch nut, ondersteunend of commercieel. Wij benaderen expats rechtstreeks, op een toffe, luchtige manier met nuttige, culturele informatie over het kleurrijke Vlaanderen. Via televisie, maar ook via de website www.fansofflanders.be en de sociale media.’

Pistolets en perrongedrag

‘De expats vormen onze primaire doelgroep, de Vlamingen onze secundaire. Ook als Vlaming leer je bij als je op een andere manier naar onze gewoonten en gebruiken kijkt. Waarom gaan we op zondagochtend naar de bakker om pistolets? Dergelijk gebruik bestaat niet in andere landen. Waarom stappen treinreizigers altijd mee met de richting van de trein als die het station binnenrijdt? In de Londense metro blijft iedereen netjes staan tot het metrostel stilstaat. In Vlaanderen vinden we het normaal dat we zomaar op het strand kunnen; in Frankrijk en Italië zijn veel stukken van het strand voorbehouden voor wie een ligstoel huurt. Alledaagse dingen die voor buitenlanders zo vreemd lijken.’

Het programma speelt ook in op de actualiteit. Samen met de nieuwsdienst van de VRT wordt het nieuws van de week in Vlaanderen overlopen, met de nodige duiding erbij. ‘Naar aanleiding van de verkiezingen hebben we getracht uit te leggen hoe ons complex land in elkaar zit. We deden dat in de rubriek *Go figure*, waar een tekenaar met kindertekeningen duidelijkheid probeert te scheppen in een aantal statistieken over Vlaanderen.’

Feesten

‘Vegetarisch eten, ik vind dat heel lekker, toch met een stuk vlees bij.’ Dat zei mijn vader een kwarteeuw geleden bij mijn eerste vegetarische experimenten en daar hebben we achteraf dikwijls goed mee gelachen.

TEXST Karla Goetvinck

Zo, het is eruit. Ik ben een vegetariër. Niet dat ik jou ga proberen te overtuigen om dat ook te worden. In dit geval is de missionarishouding af te raden, had ik al snel door. Al schepte mijn vader dit weekend tijdens het familiefeest zijn bord wel vol vegetarische vol-au-vent, maar dat was per ongeluk. Hij had de quorn voor kip aanzien. Achteraf zei hij me dat hij het lekker vond en koos dan voor zijn tweede bord het orloffgebraad van mijn nichtje. Volgens het recept van Jeroen Meus en hét succesnummer die zaterdag. Voor gasten haal ik dus doorgaans vlees in huis. Ook mijn vriend en de kinderen eten een paar keer per week vlees; ik wil er namelijk geen aantrekkelijke verboden vrucht van maken. Want ondanks het feit dat er rationeel meer redenen zijn om vegetarisch te eten dan vlees, winnen de smaakpapillen. En de gewoonten en de herinneringen. Of het gemak. Voedsel is dan ook niets rationeels, maar bij uitstek iets emotioneels.

Vers

Sta me dan ook toe om jou dit keer emotioneel te pakken. Het is voor het goede doel. Denk vlees. Denk lekker vlees. (Toe maar.) Denk vlees zoals vroeger (zo beweert mijn vriend toch). En trek dan naar de boerenmarkt. Want daar wil ik wel eens missionaris voor spelen; ik heb er meer vertrouwen in dat het me lukt om jou hiervan te overtuigen. Boerenmarkten zijn namelijk goed voor jou. Alles is er vers: de groenten stonden de dag ervoor nog op het veld. Het is er zeker niet

duurder dan in de supermarkt: de producenten spreken op voorhand een dagprijs af die iets onder de marktprijs ligt. Het is lekker: je vindt er heerlijke artisanale producten. Je bouwt een vertrouwensrelatie op met jouw boer, en je kan al eens een *speciale* vragen, of zomaar krijgen. Want boerenmarkten zijn ook goed voor de boer: die krijgt een eerlijke prijs. Alle winst is voor hem, niet zoals gewoonlijk voor de tussenschakels. En boerenmarkten zijn tot slot goed voor het milieu: je beperkt het aantal voedselkilometers (het aantal kilometers dat voedsel aflegt van producent naar consument, doorgaans met vervuילend transport). En je eet automatisch mee met de seizoenen.

Doe jezelf dus een plezier. Ga het vlees en de andere ingrediënten voor de feestdis halen in Schepdaal of Dilbeek, of net buiten de Rand in Gooik, Roosdaal, Teralfene, Gaasbeek of het slachthuis van Anderlecht. Of stop eens aan een hoeve met zo'n bordje *lamsvlees te koop*. En voor dat vegetarische nichtje kan je zo'n stoofpot maken waarover ik jou vorige maand sprak. Veel kans dat ze daarna helpt met de afwas.

i Boerenmarkten

- woensdag van 16 tot 19 uur, Edingssesteenweg 70, Gooik
 - donderdag van 15u30 tot 18 uur, Brusselstraat, Roosdaal
 - donderdag van 17u tot uiterlijk 24 uur, Ropsy Chaudronstraat 24, Anderlecht (overdekt)
 - vrijdag van 16 tot 19 uur, Marktplein, Schepdaal
 - vrijdag van 16.30 tot 18 uur, Kerkplein, Teralfene
 - zaterdag van 9.30 tot 12 uur, parking Westrand, Dilbeek
 - zaterdag van 15 tot 17 uur, Arconateplein, Gaasbeek
- www.rechtvanbijdeboer.be

oogvoorderand

Oog voor de Rand

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

'Een frisse lenteavond in Brussel. Buiten regen, de tent vochtig en kil. Wanneer de vingers over de elektrische gitaar gaan, hangt er meteen vuurwerk in de lucht. Black Rebel Motorcycle Club tovert de tent moeiteloos om in een broei-erige sauna.'

Christophe Ketels (*1980) is freelance fotograaf sinds 2005. Zijn beelden vind je terug in onder andere Knack, Le Vif, Trends, De Morgen, De Standaard, Sport Voetbalmagazine, Belga, Geo. www.compagniegagarine.com

Bekend maakt bemind

Hij streed voor zijn rechten en moest zijn land ontvluchten. Hij is burgerlijk ingenieur, maar werkt in België als orderpicker. Kameroener Chris Ngonge Mbape leeft in uitgesteld geluk en laat zich niet ontmoedigen.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Het zijn schatten van kinderen, die dubbele tweeling Randy en Brandly (10 jaar) en Estella en Paula (6 jaar). Ze kijken tv of maken een mooie tekening van vogels, maar voor een reporter van RandKrant staan ze beleefd op en geven ze handjes. Ze komen benieuwd aanschouwen bij papa. Chris, zijn vrouw en kinderen wonen in een rustige sociale wijk in Houtem, Vilvoorde.

Huiskamerfeestjes

Ngonge (42) kwam zo'n vijftien jaar geleden in België aan en staat nog vaak versteld van het beeld dat Europeanen over Afrika hebben. 'Hebben ze daar asfaltwegen?, hoor ik wel eens vragen. Belgen kennen Afrika van hongerbeelden in het journaal, van lemen hutjes en gezwollen kinderbuikjes. Het is wel meer dan dat,'

lacht Ngonge. Hij besloot de onwetendheid te doorbreken. Samen met een aantal Afrikaanse vrienden richtte hij het African Cultural Center op. Van Charleroi tot Antwerpen, van Luik tot Oostende brengt een tienkoppig groepje ambiance op bestelling. 'We maken muziek, dansen, zingen en koken Afrikaanse gerechten. Voor feesten en festivals, maar ook voor particulieren. We brengen jouw huiskamer tot leven. We willen dat Belgen Afrika leren kennen. Als je elkaar ontmoet, valt het vijandbeeld weg.'

Communautaire twisten

Die waarheid had hij graag aan de Kameroense president Paul Biya overgebracht. Helaas, ze viel in dovemansoren. Biya kwam in 1982 aan de macht en nam een aantal beslissingen die de bevolking tot diep in de portefeuille voelde.

EN Familiarity breeds affection

Chris Ngonge from Cameroon arrived in Belgian as a political refugee all of 15 years ago but he is still amazed about the image Europeans have of Africa. 'Africa is not only hunger and mud huts.' He and a bunch of African friends enjoy organising Belgo-African evenings. A fun atmosphere guaranteed. 'We provide music, dancing, singing and African food. Not only for parties and festivals but also for private individuals. You can overcome enmities by getting to know each other.' He enjoys the good fortune he belatedly discovered in Houtem but does have one or two misgivings. 'One thing that strikes me as odd is how you are expected to speak Dutch on your very first contact with officialdom. I have a qualification and speak Dutch quite well but most employers are caught unawares by my accent.'

MOOISTE HERINNERING AAN KAMEROEN

De vredige tijden onder de vroegere president Adhidjo.

GROOTSTE KAMEROENER

De legendarische voetballer Roger Mila, die op zijn 38e nog potten brak op het WK 1990 in Italië.

MOOISTE PLEK IN KAMEROEN

Victoria, met zijn botanische tuin, bergen en zicht op de zee.

'Het eerste wat hij deed, was de studiebeurzen afschaffen. In plaats daarvan voerde hij zelfs belastingen op studenten in, waarschijnlijk om de intelligentsia onder controle te houden. De ambtenaren moesten het plots met de helft van hun inkomen doen. Een onhoudbare toestand.'

Kameroen was in die tijd een federale republiek met acht Franstalige en twee Engelstalige provincies. Tot die laatste behoorde Ngonge. 'Onze rechten werden niet meer gegarandeerd. We waren Engelstalige Kameroeners die naar de Franstalige wetten moesten leven. Tot die federale staat wilden wij niet behoren en we betoogden voor onafhankelijkheid. Biya heeft dat protest hardhandig in de kiem gesmoord. Ik was enkel aanwezig op die protestacties, deed niets verkeerd, maar werd wel opgepakt. Ik heb vijf weken in de gevangenis gezeten.'

Afwachtend geluk

Ngonge wist te ontsnappen en hij vluchtte naar België. Op dat moment was hij een afgestudeerd burgerlijk ingenieur en werkte hij als onderzoeker in een petroleumbedrijf. Als politiek vluchteling werd hij in ons land aan een dorp nabij Aarlen toegewezen, nadien verhuisde hij naar Brussel. 'Daar leerde ik mijn vrouw kennen en toen ze voor de bevalling van onze zonen in een ziekenhuis in Vilvoorde verbleef, besefte ik hoe rustig het hier was.' Hij houdt van de vriendelijke mensen in zijn gemeente, maar is ook kritisch: 'Ik vind het bijvoorbeeld vreemd dat je aan het loket vanaf de eerste dag verplicht Nederlands moet spreken. Dat gaat niet. *They are doing the right thing, but in the wrong way.*' Ngonge struikelt ook professioneel over taalperikelen. 'Ik heb een diploma en spreek best wat Nederlands, maar de meeste werkgevers vallen over mijn accent.'